

Rapport

DISKRIMINATION OG GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD I DET KØBENHAVNSKE NATTELIV

ALLIANCE FOR ET TRYGGERE NATTELIV

© ALLIANCE FOR ET TRYGGERE NATTELIV: KØBENHAVNS FRIE PROMOTERE, SEX & SAMFUND OG COPENHAGEN PRIDE 2023

Redaktør og projektansvarlig: Kir S. Thomsen

Tekst og analyse: Kir S. Thomsen, Louis Møgelmoose, Nanna Hastrup, Shideh Morovati

Kvantitativ dataindsamling: Kir S. Thomsen, Amanda Ritz, Amalie Lind, Benjamin Hansen, Alberte Schmidt, Trine Arndt Petersen

Kvalitativ vidensindsamling: Amalie Lind, Trine Arndt Petersen, Kir S. Thomsen, Mathias Palmqvist, Nanna Hastrup, Shideh Morovati

Redigering og layout: Mette Munk, Lea Petrine

Kommunikation: Benjamin Hansen, Mette Munk, Trine Arndt Petersen, Amanda Ritz, Alberte Schmidt

PRESSEKONTAKT

Københavns Frie Promotere: Forperson Kir S. Thomsen, 50704231, kir@k-f-p.dk

Sex & Samfund: Presseansvarlig Pernille Buch, 29714222, pb@sexogsamfund.dk

Copenhagen Pride: Organisatorisk forperson Benjamin Hansen, 42414011, benjamin.hansen@copenhagenpride.dk

TAK TIL

Roskilde Festival, Københavns Kommunes Nattelivsudvalg, Mino Ung, Kristian Møller og Another Life

Rapporten er støttet af Mino Ung, LGBT Asylum, DareGender, Sabaah, Lev og Lad Leve, Amnesty International, Everyday Sexism Project Danmark, Dansk Kvindesamfund og Another Life

Et natteliv fri for diskrimination og grænseoverskridende adfærd

Alliance for et tryggere natteliv er en alliance mellem organisationerne Copenhagen Pride, Sex & Samfund og Københavns Frie Promotere. Sammen arbejder vi for en tryggere og mere samtykkebaseret fest- og nattelivskultur med et større fokus på arrangøransvar og sikkerhed, samt vidensindsamling og -deling på området. Alliancen blev etableret i foråret 2022 med det formål at udgive denne rapport om diskrimination og grænseoverskridende adfærd i nattelivet for at give et indblik i det københavnske natteliv og dets brugere. *Alliance for et tryggere natteliv* ønsker at bidrage med viden til den offentlige samtale og bidrage til, at vi sammen kan skabe et natteliv med et minimum af diskrimination og grænseoverskridende adfærd.

I *Alliance for et tryggere natteliv* mener vi, at nattelivet skal være for alle, og at byens fester og tilbud skal favne en lige så bred diversitet som dens indbyggere. Festen og nattelivet er et frirum, et afbræk fra hverdagen og et sted, mennesker søger hen for underholdning og adspredelse. Desværre forholder det sig ikke sådan for alle i dag. Der er derfor brug for mere viden og konkret handling, så vi sammen kan sikre, at alle kan få det frirum – uanset køn, seksualitet, etnicitet, mv.

Der er ikke tidligere foretaget undersøgelser som denne i nogle af de danske storbyer. Og alt for længe har manglen på data været en undskyldning for manglende ansvarstagelse og handling, når det kommer til vores fest- og natteliv. Det er derfor håbet, at denne rapport kan blive det første spadestik i en større indsats fra både myndigheder, nattelivsaktører og brugere af nattelivet.

Skuer man til den danske musikbranche, viser rapporten "Repræsentation og diskrimination i den danske musikbranche" fra Another Life fra såvel 2021 og 2022, at der er relevant viden og data at hente, hvis man graver dybere ned i de forskellige intersektioner af diskrimination. Der er derfor ingen grund til at tro, at det ikke også gælder nattelivet.

Natteliv og festkultur kan ses som en spejling af vores samfund. Fordi der ofte indtages alkohol og andre rusmidler, der kan sløre nattelivsbrugernes dømmekraft, er det ofte også i nattelivet, at vi ser skyggesiderne af mennesker og samfundet. Vi tror på, at det er muligt at udfordre skyggesiderne og ændre den grænseoverskridende adfærd og diskrimination, der finder sted i nattelivet, og at nattelivet således udgør et rum for forandring, der rækker ud af natten og ind i hverdagen. I denne undersøgelse ser vi et udbredt ønske fra brugerne af nattelivet om, at myndigheder, beværtninger og andre nattelivsaktører tager aktivt handling og forbedrer de eksisterende forhold. Vi håber og tror, at denne rapport vil være starten på et nyt fokus på dataindsamling og videndeling på tværs af myndigheder og aktører. Kun på den baggrund kan vi i fællesskab træffe de beslutninger og sætte de initiativer, der skal til for at gøre en reel forskel for brugerne af det københavnske natteliv.

God læselyst!

*Alliance for et tryggere natteliv:
Københavns Frie Promotere, Sex & Samfund
og Copenhagen Pride 2023*

03 Indledning

04 Hovedkonklusioner

06 anbefalinger

08 Metode

08 Begrebsafklaring

10 Spørgeskemaundersøgelse

12 Datagrundlag

14 Fokusgruppeinterviews

15 Præsentation af fokusgruppetagere

16 Kortlægning

16 Nattelivsvaner

16 Hyppighed og geografi

17 Vennerne, dansen og musikken er det vigtigste på byturen

18 Tryghed er afgørende for en god aften i byen

18 Tryghed blandt minoriserede

20 At score og være beruset er vigtigere for mænd, når de går i byen

20 Alkohol er utryghedsskabende i nattelivet

20 Man føler sig mest sårbar, når man er alene

21 Ønsker for nattelivet

22 Diskrimination, grænseoverskridende adfærd og overgreb i nattelivet

22 Oplevelser med diskrimination

23 Hadforbrydelser og mikroaggressioner

24 Kvinder og kønsminoriserede oplever mest kønsdiskrimination

25 Mænd og etnisk minoriserede bliver oftest afvist i døren

27 Racisme i nattelivet

28 Andre oplevelser med diskriminerende adfærd

29 Oplevelser med grænseoverskridende adfærd og overgreb

30 Minoriserede personer udsættes oftere for seksuelle overgreb

32 Oplevelser med drugging

33 Minoriserede personer undgår i højere grad nattelivet

35 Den grænseoverskridende adfærd er alle steder

35 Ønsker for nattelivet

36 Initiativer til at sikre et tryggere natteliv

36 Oplevelser med handling fra barer, klubber og spillesteder

38 Manglende tillid og dårlige erfaringer med personale

39 Der skal handling bag ordene, hvis man vil skabe tryghed i nattelivet

39 Ønsker for nattelivet

40 Viden og ressourcer

Indledning

Formålet med undersøgelsen er at afdække brugere af det københavnske nattelivs oplevelser med utryghed, grænseoverskridelser og diskrimination, samt karakteren heraf. Rapporten baserer sig på dels en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt 1412 respondenter indsamlet over sommeren og efteråret 2022, samt tre kvalitative fokusgruppeinterviews med udvalgte målgrupper af brugere af det københavnske natteliv foretaget i foråret 2023.

Indledningsvist præsenteres undersøgelsens hovedkonklusioner og anbefalinger til tiltag, der kan forbedre trygheden i nattelivet. Anbefalingerne tager udgangspunkt i undersøgelsens fund og retter sig mod både myndigheder, branchen og brugere.

I metodekapitlet redegør vi for rapportens brug af begreber. Dernæst beskriver vi undersøgelsens metodiske tilgang, herunder dataindsamling, datagrundlag og analyseudvalg i spørgeskemaundersøgelsen, samt den metodiske tilgang til fokusgruppeinterviewene.

Kortlægningen er struktureret ud fra tre overordnede tematikker: *Nattelivsvaner*, *grænseoverskridende adfærd* og *diskrimination* samt *et tryggere natteliv*. I det første kapitel ser vi på, hvor og hvordan deltagerne i undersøgelsen går i byen: Hvad de prioriterer, samt hvad der gør dem utrygge. Det næste kapitel handler om diskrimination, grænseoverskridelser og overgreb, herunder oplevelser med hadforbrydelser, mikroaggressioner, racisme, uønsket seksuel opmærksomhed og drugging (se Begrebsafklaring). I tredje kapitel redegør vi deltagerernes oplevelser med forskellige

tiltag til at sikre et tryggere natteliv, herunder deres erfaringer med og tillid til personalet på beværtninger, samt oplevelser med barer og natklubbers politikker om sikkerhed og håndtering af hændelser med diskrimination og grænseoverskridende adfærd.

Helt overordnet viser undersøgelsen, at det for respondenterne og fokusgruppedeltagerne er udbredt og normalt at opleve diskrimination og grænseoverskridende adfærd, og at det sker overalt i nattelivet i København og på Frederiksberg. Langt de fleste respondenter, uanset køn, etnicitet og seksualitet, har oplevet en form for diskrimination og/eller grænseoverskridende adfærd på egen krop. Data bærer deruover tydeligt præg af, at kvinder, kønsminoriserede og etnisk minoriserede personer i højere grad er udsatte for diskrimination og grænseoverskridende adfærd end andre respondenter.

Sammenligner man med repræsentative undersøgelser af danskernes kønsidentitet og seksualitet¹, er der i denne undersøgelse en overvægt af kvinder, kønsminoriserede og ikke-heteroseksuelle, der har besvaret spørgeskemaet. Andre undersøgelser peger på, at disse grupper er de mest udsatte grupper i nattelivet, og det er derfor ikke overraskende, at det også er dem, der har været mest tilbøjelige til at besvare spørgeskemaet². Data kan derfor ikke siges at være repræsentativ, men det høje antal besvarelser fra minoriserede personer åbner mulighederne i det indsamlede data, da det giver et særligt indblik i udsatte gruppers oplevelser i nattelivet. Desuden gør det høje antal samlede besvarelser at undersøgelsen giver et unikt indblik i oplevelser og erfaringer i det københavnske natteliv.

HOVEDKONKLUSIONER

Nattelivsvaner

DISKRIMINERENDE OG GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD OPLEVES ALLE STEDER I DET KØBENHAVNSKE NATTELIV

Et meget bredt udsnit af Københavns barer, beværtninger og klubber står nævnt i de 730 angivne tekstsvare, hvor respondenterne kunne fortælle, hvor i nattelivet, de har oplevet diskrimination eller grænseoverskridende adfærd.

KØNS- OG SEKSUELT MINORISEREDE PERSONER VÆGTER OFTERE TRYGHED SOM NOGET AF DET VIGTIGSTE, NÅR DE GÅR I BYEN, END ANDRE GRUPPER GØR

I spørgeskemaundersøgelsen vælger 58% tryghed som det vigtigste, når de går i byen, hvilket også bliver nævnt bredt i fokusgrupperne. Ser man kun på ikke-heteroseksuelle, er det 67%, og ser man kun på kønsminoriserede, er det hele 77%, der vægter tryghed som noget af det vigtigste, når de går i byen.

KVINDER OG KØNSMINORISEREDE UNDGÅR I HØJERE GRAD SPECIFIKKE STEDER AF FRYGT FOR DÅRLIGE OPLEVELSER

6 ud af 10 af respondenterne svarer, at de undgår specifikke steder på grund af frygt for dårlige oplevelser. 45% af de mandlige respondenter svarer, at de ikke undgår nogle steder. Samtidig svarer 8 ud 10 kønsminoriserede, at de undgår ét eller flere steder. Fokusgruppemedlemmerne har alle forskellige erfaringer, der bidrager til deres følelse af utryghed på forskellige steder. De fleste af dem rapporterer, at det er i Indre By, herunder Vestergade og Gothersgade, at de ofte føler sig utrygge i nattelivet. Det gør de bl.a. fordi, der er mange meget berusede nattelivsbrugere i dette område.

MÆND PRIORITERER I HØJERE GRAD SCORINGER OG BERUSELSE SOM EN VIGTIG DEL AF DET AT GÅ I BYEN END KVINDER OG KØNSMINORISEREDE GØR

Hver tiende mand, svarende til 13%, svarer, at det er vigtigt at score, når de går i byen, mens kun 6% af de kvindelige respondenter angiver det samme. Samtidig angiver næsten hver fjerde mand, svarende til 23%, beruselse som vigtigt, når de går i byen sammenlignet med 16% af kvinder og 17% kønsminoriserede.

Grænseoverskridende adfærd og diskrimination

9 UD AF 10 HAR OPLEVET UØNSKEDE SEKSUELLE TILNÆRMELSER I NATTELIVET

Vores undersøgelse viser, at mere end 9 ud af 10 respondenter mindst én gang har oplevet ubehagelige eller grænseoverskridende seksuelle tilnærmelser, og at 58% af alle respondenter har oplevet ubehagelige eller grænseoverskridende seksuelle tilnærmelser i byen i flere end 5 tilfælde. Derudover ser vi også, at 9 ud af 10 respondenter mindst én gang har oplevet at få ubehagelige eller grænseoverskridende spørgsmål og/eller kommentarer med seksuelle undertoner. Blandt fokusgruppetagerne var det udbredt og normalt at opleve uønsket seksuel opmærksomhed såsom blikke, berøringer og henvendelser, især blandt de kvindelige deltagere. Disse oplevelser påvirker i høj grad deres følelse af frihed og tryghed i nattelivet.

SÆRLIGT MINORISEREDE UDSÆTTES FOR SEKSUELLE OVERGREB I NATTELIVET

Hele 37% af alle respondenter har oplevet at være udsat for et seksuelt overgreb. Derudover beretter 54%, at de har oplevet at blive forsøgt tvunget til seksuelle handlinger, de ikke havde lyst til. Ser vi på antallet af oplevelser med seksuelle overgreb, er det minoriserede personer, enten på baggrund af køn (46%), seksualitet (42%) og hudfarve (43%), der oftest rapporterer en eller flere oplevelser. Ser vi derimod på mænd, er tallet 21%, for heteroseksuelle er det 31%, og for hvide danskere er det 35%.

ETNISK MINORISEREDE MÆND BLIVER OFTERE AFVIST I DØREN

Undersøgelsen viser, at 51% af ikke-hvide etnisk minoriserede respondenter har oplevet at blive afvist i døren sammenlignet med 38% hvide respondenter. Næsten halvdelen af alle etnisk minoriserede beretter at være blevet afvist i døren ret til sammenlignet med knap hver fjerde etnisk danske.

Et tryggere natteliv

DET OPLEVES MEST UTRYGT AT VÆRE ALENE OG AT BEVÆGE SIG MELLEM BARER OG KLUBBER

Under fokusgruppeterviewene blev det tydeligt, at det for de fleste opleves mest utrygt at bevæge sig på gaden og at være alene. Størstedelen af rapporteringerne om vold og hadforbrydelser i de åbne tekst-svar i spørgeskemaet er ligeledes fundet sted udenfor barer eller klubber eller på vejen hjem. Derudover viser undersøgelsen, at det at afvige synligt fra normen udgør en stor risiko i nattelivet, og at frygt for vold, hadforbrydelser og mikroaggressioner i høj grad præger LGBT+-personers færden i byen.

SAFER SPACE-POLITIKKER BYDES VELKOMMEN, HVIS DE FØLGES OP I PRAKSIS

En stor del af fokusgruppetagerne opsøger aktivt klubber med en safer space-politik (se Begrebsafklaring). 6 ud af 10 rapporterer, at de har oplevet, at der fra beværtningens side er blevet taget hånd om den hændelse, der er fundet sted. Resultaterne af undersøgelsen tyder dog også på, at en del af de klubber, der har indført safer space-politikker, ikke formår at leve op til det, de lover, i praksis.

ALLIANCENS ANBEFALINGER

Det høje antal af respondenter, der fortæller, at de har oplevet diskrimination og grænseoverskridende adfærd, kalder på handling. Ifølge FN's Verdenserklæring har alle mennesker ret til et liv uden diskrimination. Den danske stat har således forpligtet sig til at sørge for, at den danske lovgivning beskytter borgeres rettigheder. Ligeledes indeholder den danske straffelov et forbud mod racisme og hadefuld tale. Det betyder, at det er muligt at straffe folk med bøde eller fængsel, hvis de agerer racistisk eller ytrer sig nedsættende eller hånligt om andre menneskers køn, religiøse overbevisning,

seksuelle orientering, handicap eller lignende. Derudover findes der i Danmark en række andre love, der beskytter mod diskrimination både inden for og uden for arbejdsmarkedet. Handling på området bliver ikke mindre vigtigt af, at det ofte er unge mennesker, der oplever diskrimination og grænseoverskridende adfærd i nattelivet, og at der ofte også er tale om særligt udsatte, som det danske samfund har et særligt ansvar overfor. På baggrund af undersøgelsens resultater anbefaler *Alliance for et tryggere natteliv*, at følgende tiltag bliver iværksat.

TIL MYNDIGHEDER

— EN STØRRE OG BREDERE UNDERSØGELSE AT NATTELIVET

Denne rapport er et spadestik i en større udgravning. Vores anbefaling er derfor, at der foretages en større, mere dybdegående og repræsentativ undersøgelse af trykthed, diskrimination og grænseoverskridelser i nattelivet. Det vil ligeledes være relevant at medtage andre faktorer som fx funktionsnedsættelse, religion og indkomst, der kan gøre os klogere på faktorer og underliggende parametre, der påvirker, at særlige individer og grupper bliver udsat for diskrimination og oplever at føle sig utrygge i nattelivet, samt hvordan vi kan afhjælpe problemet.

— UDBREDELSE AF MERE OG BEDRE VIDEN OM SAMTYKKE OG GRÆNSER

Hvis vi skal de oplevelser, denne undersøgelse kortlægger, til livs, kræver det, at der kommer langt større fokus på, hvordan der systematisk kan arbejdes med at forebygge og håndtere grænseoverskridelser og diskrimination i nattelivet. Nattelivsaktører skal klædes bedre på til at håndtere oopgaven, og vi skal stå aktivt sammen om at skabe forandring på området. Det kræver blandt andet bedre uddannelse af ansatte samt oplysning, herunder seksualundervisning, med henblik på holdnings- og adfærdsændring blandt nattelivsbrugere.

— KONKRET OG LANGVARIG HANDLINGS- PLAN IMOD DISKRIMINATION OG UTRYGHED I NATTELIVET

Det er tid til en mere samlet indsats imod diskrimination og utrykthed i nattelivet. Vores anbefaling er derfor, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra relevante organisationer og aktører, herunder brugerne, der sammen kan udarbejde en handlingsplan. På den måde får alle dem, det handler om, en mulighed for at få indflydelse på den fælles indsats.

— UDBREDELSE AF VIDEN OG OPMÆRK- SOMHED PÅ SAMTYKKE I FORBINDELSE MED FLIRT OG SCORING I BYEN

Undersøgelsen viser, at alt for mange oplever uønsket seksuel opmærksomhed, når de er i byen. Samtidig må vi antage, at det er langt de færreste, der ønsker at være udfører af uønsket seksuel opmærksomhed. Vores anbefaling er derfor mere og bedre undervisning i flirt og seksuel dialog - herunder at det bliver en del af seksualundervisningen i det danske skolesystem. Vi anbefaler også, at eksisterende viden i højere grad bliver formidlet til den brede danske befolkning f.eks. gennem public service og kampagner.

TIL NATTELIVSAKTØRER OG BRANCHEORGANISATIONER

— STØRRE ARRANGØRANSVAR OG VARETAGELSE AF GÆSTERS VELBEFINDENDE, HERUNDER KLARE ADFÆRDSKODEKS OG OPRETHOLDELSE AF DEM

Opgaven med at lære gæster at tage ansvar for deres adfærd ligger også hos de barer og natklubber, som opstiller betingelserne for at omgås med hinanden. Derfor anbefaler vi nattelivsaktører såvel som brancheorganisationer at højne deres arrangøransvar ved at gøre sig klart, både internt og eksternt, hvilken slags fest og festkultur, de ønsker. Herunder findes også uddannelse af dør- og barpersonale i sikkerhed, diskrimination og bias.

— DER SKAL TAGES ANSVAR FOR KØEN OG GADEN

Det er ikke kun inde på barer og klubber, at diskrimination, grænseoverskridende adfærd eller følelsen af utryghed finder sted. Vi anbefaler derfor, at beværtninger i højere grad tager ansvar for deres gæsters opførsel i køen og for den larm og utryghed, som køer eller ophold udenfor kan skabe.

— PERSONALE MED KOMPETENCER TIL AT HÅNDBERE HENVENDELSER OM GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD

Undersøgelsen peger på, at der er et omfattende problem med grænseoverskridende adfærd i store dele af nattelivet. Vores anbefaling er derfor at samtlige barer, natklubber og spillesteder skal have synligt personale til rådighed til at håndtere sådanne situationer.

— ØGET FOKUS PÅ TRYGHED SKABER VÆRDI

Undersøgelsen viser tydeligt, at især kvinder, kønsminoriserede og etnisk minoriserede bevidst undgår et eller flere steder på grund af utryghed eller dårlige oplevelser og erfaringer og således betyder tabt omsætning for beværtningerne. Vores anbefaling er derfor, at barer og klubber åbner øjnene for, at øget tryghed skaber værdi på flere parametre og kan være lig øget omsætning.

TIL NATTELIVSBRUGERE

— FLERE VÆRKTØJER TIL AT KUNNE GRIBE IND SOM NATTELIVSBRUGER OG BYSTANDER

Det er ikke kun dem, der er udsat for diskrimination, der oplever diskrimination. Derfor er det vigtigt at gøre sig bevidst, at man som nattelivsbruger ubevidst kan være med til at øge utrygheden hos andre nattelivsbrugere. Det gælder også, hvis man som bruger i nattelivet ikke

agerer i situationer, hvor andre oplever diskrimination. Vi opfordrer nattelivsbrugere til at reflektere over deres ansvar i situationer, hvor de er vidne til grænseoverskridende eller diskriminerende adfærd, og at man opsøger viden hos relevante organisationer om, hvordan man kan gribe ind som aktiv bystander.

METODE

Vi vil her præsentere den metodiske tilgang i undersøgelsen, vores brug af begreber samt datagrundlaget for både den kvalitative og kvantitative del af undersøgelsen. I kortlægningen præsenteres data fra spørgeskemaundersøgelsen sideløbende med fundene fra fokusgruppeinterviewene.

Begrebsafklaring

DISKRIMINATION

Diskrimination kan defineres som en usaglig forskelsbehandling, der fører til, at en person får en dårligere behandling eller beskyttelse end andre. Usaglig betyder, at grunden til, at personen behandles forskelligt, ikke kan forklares med en lovlig grund. Diskrimination kan ske på baggrund af flere årsager, eksempelvis køn, race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse. Negativ forskelsbehandling er også diskrimination. For at kunne kategorisere diskrimination i analysen har vi i spørgeskemaundersøgelsen fremlagt eksempler, herunder om man har oplevet at blive nedgjort på baggrund af køn, seksualitet eller hudfarve, og om man er blevet kaldt skældsord møntet på en af de førnævnte identitetsmarkører. Derudover har respondenterne haft mulighed for at komme med egne eksempler som åbne tekstvar³.

RACISME

Racisme er diskrimination eller fordomme baseret på race, hudfarve, afstamning eller national eller etnisk oprindelse. Racisme er udtryk for en racistisk opfattelse eller doktrin. Begrebet kan siges at repræsentere en form for etnisk fordom i en holdning eller tro på, at mennesker er opdelt efter racer, og at forskellige racer er årsagen til forskellen mellem mennesker⁴.

MIKROAGGRESSIONER

Mikroaggressioner henviser til subtile former for diskrimination, som minoriteter kan støde på i hverdagen. Det kan være på overfladen uskyldige verbale eller non-verbale handlinger, der bevidst eller ubevidst ekskluderer, nedgør eller fremmedgør. Det kan eksempelvis være vittigheder, der tager udgangspunkt i stereotyper eller spørgsmål som "hvor kommer du fra?"⁵

GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD OG SEKSUELLE OVERGREB

Grænser er personlige og kontekstafhængige, og det er forskelligt, hvilken betydning forskellige mennesker tillægger begreberne overgreb og grænseoverskridende adfærd⁶. Vi forstår grænseoverskridende adfærd som bl.a. uønskede seksuelle tilnærmelser og uønsket ikke-fysisk kontakt. I spørgeskemaet har vi eksemplificeret grænseoverskridende adfærd med f.eks., at nogen blotter sig for en, stirrer, eller følger efter en. På den måde har vi forsøgt at skelne mellem den slags oplevelser og seksuelle overgreb (eksemplificeret som uønsket fysisk kontakt samt voldtægt eller forsøg derpå). Vi er opmærksomme på, at respondenterne af spørgeskemaet kan have varierende definitioner på, hvad grænseoverskridende adfærd er. I fokusgruppeinterviewene valgte vi derfor at spørge åbent og eksplorativt ind til, hvordan deltagerne definerer grænseoverskridende adfærd, samt hvilke former for grænseoverskridende adfærd og diskrimination, de har oplevet.

DRUGGING

Drugging betyder, at man uvidende om det får tilsat et ukendt stof i sin drink. Det kan føre til, at man mister sin kropslige førlighed, bevidsthed og hukommelse. De seneste år er der sket en stigning i antallet af personer, der mistænker at have været udsat for drugging. Det viser tal fra Giftlinjen og Københavns Politi⁷.

LGBT+-PERSONER

I rapporten følger vi LGBT+ Danmarks betegnelser, når vi taler samlet om LGBT+-personer. LGBT+ er en samlebetegnelse, der dækker over personer, der bryder med normerne for køn og/eller seksualitet og/eller romantisk tiltrækning. Bogstaverne står for L: lesbisk/lesbisk, G: gay/bøsse el. homoseksuel, B: bisexual/biseksuel, T: transgender/transkønnet og + står for de andre måder, hvorpå man kan have en anden seksualitet eller romantisk orientering end heteroseksuel og/eller en anden kønsidentitet end ciskønnet, som ikke er omfattet af bogstaverne i LGBT⁸.

SAFER SPACES

Safer spaces betegner et frirum, hvor alle kan slappe af og udtrykke sig selv fuldstændigt og frit uden frygt for at føle sig utilpas, uvelkommen eller usikker på grund af ens identitet. I et safer space er der regler, der fungerer som beskyttelse over for hver persons selvrespekt og værdighed, og som kraftigt opfordrer alle til at respektere andres. Begrebet beskriver også en aktivistisk strategi for minoriserede personer til at søge refugium fra den identitetsbaserede vold, de møder i kulturen og samfundet generelt⁹.

ETNISK MINORISEREDE OG IKKE-HVIDE

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt ind til, om respondenterne er etnisk minoriserede i forhold til flertallet i Danmark. Vi forstår etnisk minoriserede som én gruppe (blandt mange grupper) af minoriserede mennesker, der i et samfundssystem besidder mindst autoritet og færrest privilegier. I rapporten ønsker vi at se på, hvorvidt respondenterne har angivet at have anden hudfarve end hvid for at kunne indfange specifik racialiseret diskrimination.

KØN

I rapportens kvantitative del skelner vi mellem henholdsvis ciskønnede mænd, ciskønnede kvinder og kønsminoriserede, hvor sidstnævnte kategori dækker over alle, der har angivet en kønsidentitet uden for det binære og/eller er transkønnede. Denne distinktion sker på baggrund af et ønske om at kunne indfange data specifikt på diskrimination mod kønsminoriserede. Derfor har distinktionen mellem cis- og transkønnede været nødvendig, selvom det mindsker muligheden for at respondenterne har kunnet afrapportere deres oplevelse af køn og dermed deres virkelighed.

IKKE-HETEROSEKSUELLE

I rapportens kvantitative del anvender vi betegnelsen ikke-heteroseksuelle for respondenter, der har angivet at have alle andre seksualiteter end heteroseksuel. Vi skelner altså ikke mellem den specifikke angivne seksualitet, men ser på, om en respondent kan betegnes som værende minoriseret på baggrund af sin seksualitet, altså hvorvidt en respondent er ikke-heteroseksuel eller ej.

Spørgeskemaundersøgelse

INDSAMLING OG ANALYSEUDVALG

Rapportens kvantitative kortlægning af diskrimination i nattelivet er udarbejdet på baggrund af data indsamlet ved en spørgeskemaundersøgelse. Spørgeskemaet indeholdt i alt 50 spørgsmål, der handlede om respondenternes oplevelser med grænseoverskridende eller diskriminerende adfærd i det københavnske natteliv, samt en generel afdækning af nattelivsvaner. Spørgeskemaundersøgelsen løb fra den 16. august 2022 til den 1. november 2022 og blev distribueret gennem Sex & Samfund, Copenhagen Pride og Københavns Frie Promoters kanaler på Facebook og Instagram, samt via flyers, der blandt andet blev delt under Copenhagen Pride i sommeren 2022. Forinden dataindsamlingen i København gennemførte *Alliance for et tryggere natteliv* en pilotundersøgelse, hvor spørgeskemaet blev testet blandt mere end 700 gæster på Roskilde Festival 2022.

august – november
2022

ANTAL BESVARELSER

I alt nåede spørgeskemaet ud til 3058 personer, der enten har åbnet undersøgelsen og/eller afgivet delvise besvarelser. I alt har 1692 personer besvaret spørgeskemaet, mens det endelige analyseudvalg er på 1412 besvarelser. Årsagen til at analyseudvalget afviger fra det totale antal gennemførte besvarelser skyldes, at vi i rapporten arbejder med et konsistent analyseudvalg. At arbejde med et konsistent analyseudvalg gør det muligt at sammenligne tabeller og grupper på tværs af hinanden. Besvarelser for respondenter, der har angivet "Ved ikke" eller "Ønsker ikke at svare" på spørgsmål om alder, kønsidentitet, etnicitet, hvidhed samt seksualitet, er ikke medtaget i det endelige analyseudvalg. Ligeledes er alle besvarelser, hvor respondenter har angivet "Ønsker ikke at svare" fjernet fra det endelige analyseudvalg, da det i et konsistent analyseudvalg er nødvendigt at have respondenter data på alle spørgsmål. Med andre ord er der i tabellerne i rapporten ikke medtaget besvarelser for respondenter, der på et eller flere tidspunkter har angivet "Ønsker ikke at svare" i løbet af spørgeskemaundersøgelsen.

1412 *spørgeskema-*
besvarelser

REPRÆSENTATIVITET OG BEGRÆNSNINGER I DATA

Det er vigtigt at understrege, at data ikke er repræsentativt for hele det københavnske natteliv. Dataindsamlingen bærer præg af at være distribueret lokalt i de tre organisationers i Alliance for et tryggere nattelivs netværk, og det er tydeligt, at størstedelen af respondenterne udviser en særlig opmærksomhed og forhåndsviden om safer space-politikker. I data ser vi også en stærk overrepræsentation af kvinder, hvor 7 ud af 10 respondenter, svarende til 69%, har angivet at være kvinde. Fra forskning på området ved vi, at kvinder i højere grad end mænd udsættes for grænseoverskridende adfærd i nattelivet, og dermed må forventes at være mere tilbøjelige til at afrapportere deres oplevelser²⁰. Yderligere kan vi se, at størstedelen af respondenter har oplevet en eller flere former for diskrimination og/eller grænseoverskridende adfærd i nattelivet. Noget tyder derfor på, at spørgeskemaet særligt er blevet besvaret af personer, der har ønsket at rapportere deres oplevelser og allerede har en holdning til arbejdet med anti-diskrimination eller oplevelser med grænseoverskridende adfærd i nattelivet.

Endelig ser vi, at særligt ikke-hvide udgør en meget lille andel af respondenter i data. Mindre end hver 10. respondent, svarende til 9%, har således angivet at have en anden hudfarve end hvid (Se Datagrundlag). Konsekvensen af dette er, at vi ikke kan kigge på flere minoriseringsgrundlag ad gangen, hvilket betyder, at vi eksempelvis ikke kan undersøge, hvorvidt ikke-hvide mænd oplever mere diskrimination end hvide mænd, da tallene i disse tilfælde bliver så små, at vi ikke kan sige med sikkerhed, om resultaterne skyldes en tendens eller statistiske fejl. Derfor afrapporterer vi nogle steder i rapporten kun krydstabeller for de respondenter, der er etnisk minoriserede i forhold til flertallet i Danmark, da denne kategori også indfanger de respondenter, der har angivet at have en anden hudfarve end hvid. Halvdelen af de etnisk minoriserede, der præsenteres i undersøgelsen, er altså også minoriseret på baggrund af hudfarve. Vi er opmærksomme på, at dette metodevalg desværre sker på bekostning af granularitet i data og vigtige indsigter for en allerede generelt underrepræsenteret gruppes oplevelser med racialiseret diskrimination.

På baggrund af manglende repræsentativitet i data, må vi være påpasselige med at konkludere systematiske forskelle eller generalisere til hele det københavnske natteliv. I en mere dybdegående analyse, ville det være essentielt at indsamle mere data på etnisk minoriserede og ikke-hvide personer samt kønsminoriserede, der går i byen i København. Dataen i denne rapport skal derimod i højere grad – og i samspil med de uddybende indsigter fra fokusgruppeinterviewene – ses som en kortlægning af særligt kvinder og minoriteters oplevelser i og ønsker for det københavnske natteliv.

Datagrundlag

I rapporten fokuserer vi særligt på, hvordan respondenter oplever diskrimination og grænseoverskridende adfærd i nattelivet på baggrund af deres demografiske markører. I det følgende præsenterer vi, hvordan analyseudvalgets 1412 respondenter fordeler sig på baggrund af alder, køn, etnicitet og seksualitet.

ALDER

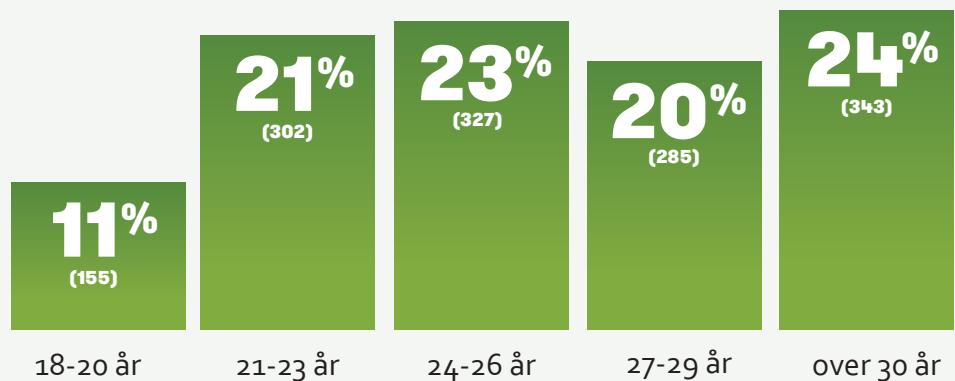
Aldersfordelingen i data ligger nogenlunde jævnt fordelt på de fem alderskategorier. De fleste respondenter er henholdsvis mellem 24-26 år eller over 30. På grund af prædeterminerede alderskategorier i spørgeskemaet, er det desværre ikke muligt at få dybere indsigt i aldersfordelingen af respondenter, der har angivet at være over 30 år.

KØN

Størstedelen af spørgeskemabesvarelserne er af kvinder. Knap 7 ud af 10 respondenter er kvinder, svarende til 69%, hver femte respondent er mand, svarende til 21%, mens kun 11% af respondenterne har angivet ikke at være ciskønnet. Derudover ser vi en stor overvægt af særligt hvide kvinder i data, nemlig 6 ud af 10 respondenter, svarende til 61% af alle respondenter er både hvid og kvinde.

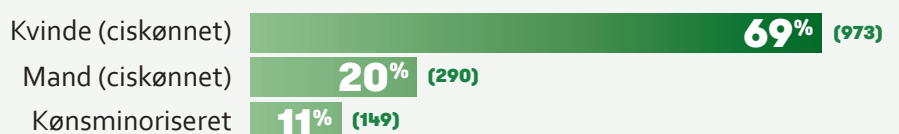
ALDER

Hvor gammel er du?

KØN

Hvad er din kønsidentitet?

SEKSUALITET

Andelen af heteroseksuelle og ikke-heteroseksuelle er ligeligt fordelt i data. Dette viser en overrepræsentation af ikke-heteroseksuelle, hvilket vi vurderer er en afspejling af, hvor og hvordan spørgeskemaundersøgelsen er blevet delt, samt hvem det er, der særligt oplever diskrimination i nattelivet.

ETNICITET OG HUDFARVE

Andelen af etnisk minoriserede i data ligger på 17%, og blandt disse er halvdelen, svarende til 51%, også minoriseret på baggrund af hudfarve, det vil sige ikke-hvide. Andelen af ikke-hvide respondenter ligger på 9%, og dermed er særligt ikke-hvide underrepræsenteret i data i forhold til at få et retvisende billede af det københavnske natteliv og særlig etnisk minoriserede ikke-hvides oplevelser.

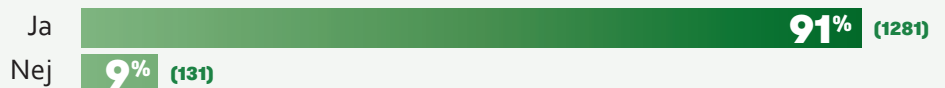
SEKSUALITET

Hvad er din seksualitet?

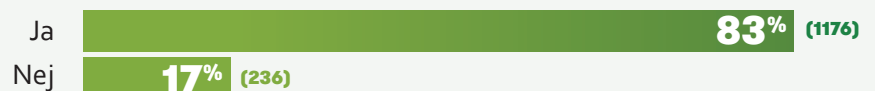
HUDFARVE

Er du hvid?

ETNICITET

Er du etnisk minoriseret i forhold til flertallet i Danmark?

Fokusgruppeinterviews

Vi har valgt at supplere den kvantitative del af undersøgelsen med kvalitative data for at få en dybere forståelse af mønstre i dataen, samt mere nuancerede forklaringer på og fortolkninger af, hvordan trygheden i nattelivet i København opleves af dem, der bruger det.

Formålet med den kvalitative del af analysen er at skabe kontekstspecifik og ikke-generaliserbar viden om, hvordan udvalgte målgrupper oplever trygheden i det københavnske natteliv, hvilke oplevelser, de har med grænseoverskridelser, overgreb og diskrimination, samt deres oplevelse af forskellige tiltag til at sikre et tryggere natteliv. I rapporten kan man således læse, hvordan fokusgruppedeltagerne oplever den sociale virkelighed, de befinder sig i – dvs. hvordan de erfarer og giver mening til deres oplevelser i nattelivet.

SEGMENTERING

Den kvalitative del af datagrundlaget til denne undersøgelse består af tre fokusgruppeinterviews gennemført i februar 2023. De tre fokusgrupper er segmenterede efter identitetsmarkørerne "etnisk minoriserede", "LGBT+ personer" og "kvinder". Der fokuseres i undersøgelsen på netop disse grupper, fordi den eksisterende forskning peger på, at det er de mest udsatte grupper for uønsket seksuel opmærksomhed og diskrimination i nattelivet¹¹.

REKRUTTERING

Fokusgruppedeltagerne blev rekrutteret via sociale medier gennem screeningsspørgsmål, hvor den primære betingelse var, at deltagerne gik i byen flere gange om måneden i København eller Frederiksberg. Den sekundære betingelse var, at deltagerne faldt ind under en af de udvalgte identitetsmarkører i forhold til køn, etnicitet og seksualitet.

INTERNT HOMOGENE FOKUSGRUPPER

Fokusgrupperne er forskellige fra hinanden, men internt homogene. Formålet med at danne internt homogene fokusgrupper var at skabe et trygt rum til at snakke om sårbare emner. Forventningen var desuden, at det ville skabe genkendelighed mellem deltagerne, så de nemmere kunne spejle sig i hinandens erfaringer, hvilket vi forventede ville øge interaktionen mellem dem. Der blev udvalgt fokusgruppedeltagere, der ikke i forvejen havde relation til hverken hinanden eller interviewpersonen for at undgå, at eksisterende sociale dynamikker har indvirkning på dataen¹².

SEMISTRUKTURERET INTERVIEWGUIDE OG DATABEHANDLING

Interviewguiden læner sig op af tematikkerne fra spørgeskemaundersøgelsen for at kunne supplere denne. Fremgangsmåden ved fokusgruppeinterviewene var eksplorativ og semistruktureret. Interviewguiden fungerede altså som en ramme, der tillod, at vi undervejs kunne forfølge potentielle nye tematikker.

Interviewene blev optaget på lydfiler, som blev transkriberet ved brug af autotranskriberingssoftware. Transkriberingerne er ikke vedlagt som bilag af hensyn til fokusgruppedeltagernes anonymitet. Interviewene blev kodet først induktivt ud fra de temaer, der fremkom af dataen, dernæst deduktivt ud fra etablerede interesseområder fra spørgeskemaundersøgelsen. I kortlægningen præsenteres analysen af de temaer og mønstre, der er fundet i fokusgruppedeltagernes fortællinger og erfaringer.

Citater fra de tre fokusgruppeinterviews er blevet meningskondenseret i den endelige rapport for at lette forståelsen af dem. Fokusgruppedeltagernes udtalelser er således blevet sammenfattet og omskrevet til mere forståelige og kortere formuleringer ved at trække betydningen ud af det sagte¹³.

Præsentation af fokusgruppedeltagere

I tabellen nedenfor præsenteres deltagerne i de tre fokusgrupper. Af hensyn til deltagerens privatliv og grundet emnets sårbare karakter er de anonymiseret med et pseudonym gennem hele rapporten.

KVINDER	LGBT+-PERSONER	ETNISK MINORISEREDE
<p>Benedikte, kvinde (hun/hende), 23 år. Benedikte gik engang mest på bar, men nu tager hun gerne i byen og danser hver weekend på steder som Bremen og Absalon.</p>	<p>Cecil, biseksuel kvinde (hun/hende), start 20'erne. Hun foretrækker det, hun kalder "community-baserede festkoncepter", men går også på klubber med en safer space-politik.</p>	<p>Aadam, mand (han/ham), 23 år. Aadam går efter egne udtalelser "meget i byen". Han tager primært i byen på Den Anden Side på grund af deres safer space-politik.</p>
<p>Ida, kvinde (hun/hende), 24 år. Ida tager både på bodegaer, på Hotel Cecil, Bremen og i Kødbyen, men hun er mere optaget af at være sammen med sine venner, end hvor de tager hen.</p>	<p>Thomas, homoseksuel mand (han/ham), 28 år. Thomas kommer på både gaybarer, klubber med safer space-politik og på mainstream steder i Indre By, alt efter hans humør.</p>	<p>Mei, kvinde (hun/hende), 33 år. Mei tager ikke længere ud "på de sene steder", men opsøger i stedet cocktailbarer, hvor hun kender mange af medarbejderne, samt sportsbarer med sin kæreste.</p>
<p>Frederikke, kvinde (hun/hende), 23 år. Frederikke tager på barer og bodegaer på Nørrebro. Når hun skal danse, tager hun ud i Kødbyen på Baggen og Jolene og nogle gange i Indre By af ren nostalgi.</p>	<p>Noa, panseksuel non-binær person (de/ham), 18 år. Noa tager på "straight-barer" i Indre By, fordi de kender mange, der arbejder der, men opsøger ellers primært cocktailbarer for at drikke kvalitetscocktails.</p>	<p>Benjamin, mand (han/ham), 34 år. Benjamin gik engang meget i byen på det, han betegner som 'heterobarer og diskoteker', men nu opsøger han primært homobarer.</p>
<p>Patricia, kvinde (hun/hende), 26 år. Patricia går i byen på Bremen og Hotel Cecil, men er også begyndt at tage mere til raves og technofester på Den Anden Side og i Kødbyen.</p>	<p>Mads, homoseksuel mand (han/ham), start 30'erne. Mads opsøger aktivt klubber eller festkoncepter med safer space-politikker og undgår Indre By og klubber med et overvejende heteroseksuelt klientel.</p>	<p>Michael, mand (han/ham), 30 år. Michael tog engang mest i Kødbyen, men nu tager han sjældent andre steder hen end på Den Anden Side, hvor han føler sig tryggest.</p>

KORTLÆGNING

I det følgende gennemgår vi undersøgelsens resultater. Kortlægningen er delt i tre afsnit. Først gennemgår vi deltageres nattelivsvaner, derefter deres erfaringer med diskrimination og grænseoverskridende oplevelser for til sidst at gennemgå oplevelser med handling fra barer, klubber og spillesteder samt oplevelser med initiativer for et tryggere natteliv. Afsnittene er opdelt således, at de vigtigste kvantitative indsigter fra spørgeskemaundersøgelsen præsenteres for sideløbende at blive fulgt op af de kvalitative indsigter samlet gennem fokusgruppesamtalerne.

Nattelivsvaner

I det første afsnit dykker vi ned i respondenternes vaner i nattelivet. Først gennemgår vi, hvor og hvor ofte respondenter går i byen, samt hvad de prioriterer som det vigtigste, når de går i byen. Sideløbende dykker vi ned i de kvalitative indsigter i, hvad en god aften i byen indeholder, og hvordan utrygsskabende situationer er definerende for, hvilke vaner, fokusgruppedeltagerne har tilegnet sig i nattelivet.

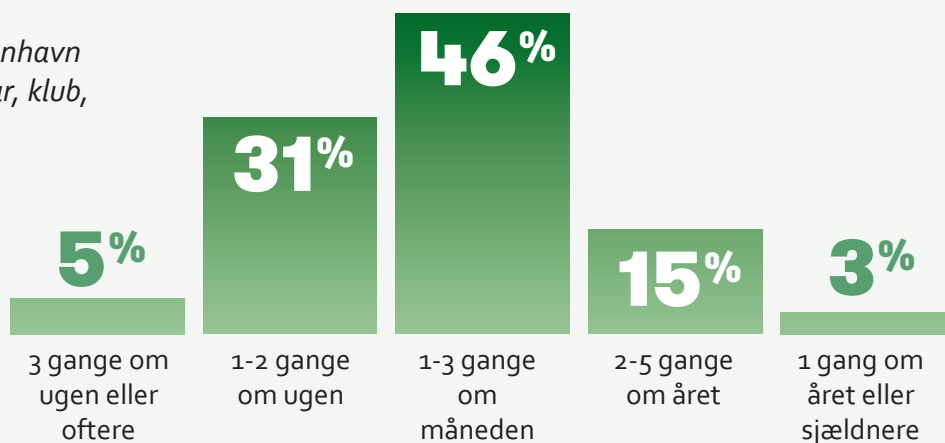
HYPPIGHED OG GEOGRAFI

Blandt spørgeskemabesvarelserne ser vi, at størstedelen af respondenterne går i byen mellem 1-2 gange om ugen og 1-3 gange om måneden. Mere end halvdelen af alle respondenter angiver Nørrebro, Indre By eller Vesterbro som steder, de oftest går i byen. Vi ser i data ikke nogen umiddelbare systematiske forskelle i hvem, der oftest går i byen eller hvem, der besøger hvilke områder af København på tværs af køn, seksualitet eller etnicitet.

HYPPIGHED

Hvor ofte går du i byen i København og på Frederiksberg? Fx på bar, klub, spillesteder eller til koncert

n = 1412

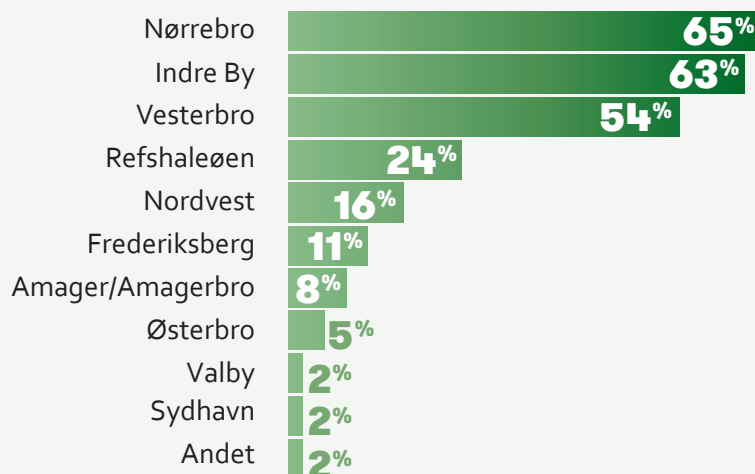

OMRÅDER

I hvilket område går du oftest på barer, klubber og spillesteder i København og på Frederiksberg? (flere svarmuligheder tilladt)

n = 1412

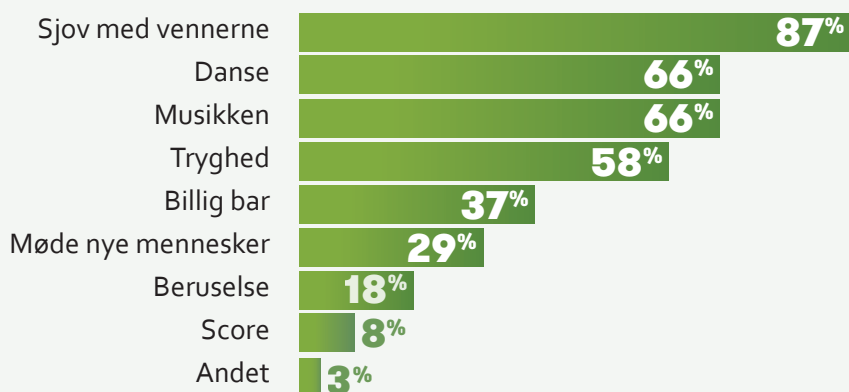
VENNERNE, DANSEN OG MUSIKKEN ER DET VIGTIGSTE PÅ BYTUREN

I den kvantitative kortlægning er respondenterne blevet præsenteret for otte aspekter af det at gå i byen og har haft mulighed for at vælge alt det, de prioriterer som vigtigst for at gå i byen. Overordnet ser vi, at næsten 9 ud af 10 har angivet, at det at have det sjovt med sine venner, er det vigtigste ved at gå i byen. Derudover vægtes det at danse samt musikken som det vigtigste. Herefter angiver knap 6 ud af 10 respondenter, at tryghed er et af de vigtigste aspekter, når de går i byen. Kigger vi specifikt på mænd og kvinder, er sjov med vennerne, danse samt musikken hyppigst angivet som det vigtigste ved at gå i byen. Dette gælder også, når vi kigger på tværs af etnicitet og hudfarve.

PRIORITERINGER

Hvad er vigtigst for dig, når du går i byen? (flere svarmuligheder tilladt)

n = 1412

I fokusgrupperne beskriver samtlige deltagere, at de går i byen for at have det sjovt og danse med venner. For kvinderne lyder det, at det at møde nye mennesker betegnes som et plus, men som oftest prioriterer deltagerne at tilbringe aftenen sammen med deres eksisterende venner. I fokusgruppen giver størstedelen af kvinderne udtryk for, at de godt kan lide at "slå sig løs" og give slip på hæmninger. På samme tid er de påpasselige med ikke at "miste kontrollen".

Det er blevet mindre vigtigt for mig at drikke mig rigtig fuld. Det har både noget at gøre med at have prøvet en masse ting af, men også det faktum, at når jeg ikke er derhjemme eller hjemme ved nogle venner, så har jeg lidt mere behov for at føle mig i kontrol end tidligere. — IDA

“ Under min studietid, da jeg først flyttede til Danmark, var jeg meget ude på mainstream barer og diskoteker i byen. Det er jeg stoppet med, fordi jeg har oplevet en del racisme og profilering. Nu tager jeg på homovenlige steder, men også her har jeg oplevet en del ting. — BENJAMIN

På dette punkt adskiller kvinderne sig fra fokusgruppen med LGBT+-personer. Tre af deltagerne i LGBT+-fokusgruppen nævner, at byture hænger sammen med at udfolde deres seksualitet, møde ligesindede, "vise sig frem" og "føle sig lækker". Størstedelen af LGBT+-personerne understreger også, at nattelivet er et vigtigt frirum for dem. Hvilke steder, de opsøger, afhænger meget af deltagernes humør og overskud, men deltagerne forbinder generelt en større risiko ved at opholde sig på beværtninger, som ikke er målrettet LGBT+-personer.

Hos fokusgruppen med etnisk minoriserede personer giver deltagerne udtryk for, at deres valg i nattelivet i høj grad er styret af, hvor de føler sig mest skærmet for racisme og grænseoverskridende adfærd.

“ En god bytur er, at du er sammen med venner, der er god musik, og folk passer på hinanden. At du føler dig sikker, og at folk respekterer dig og din krop. Du føler dig set og går ikke rundt og har det dårligt. Man skal føle sig tryk. — AADAM

Fælles for samtlige fokusgrupper er, at deltagerne ønsker at føle sig fri, have det sjovt med deres venner og koble af fra hverdagen. På samme tid giver samtlige deltagere på tværs af de tre fokusgrupper udtryk for, at deres bytur ofte forstyrres af udefrakommende faktorer. Dette kan tolkes som en indikation på, at kvinder og minoriteter ikke har den samme adgang til nattelivet som et frirum, som den hvide, mandlige og heteroseksuelle majoritetsdanser.

TRYGHED ER AFGØRENDE FOR EN GOD AFTEN I BYEN

Den kvalitative undersøgelse viser, at tryghed er en afgørende faktor for, hvor deltagerne begår sig i nattelivet. Deltagerne i samtlige fokusgrupper udtrykker en klar idé om, hvilke beværtninger, de anser som henholdsvis trygge og utrygge. På samme tid har deltagerne ofte modstridende erfaringer med de samme barer og natklubber. Der er altså stor forskel på, hvilke beværtninger deltagerne i fokusgruppen opsøger, og hvilke, de undgår af hensyn til egen sikkerhed.

TRYGHED BLANDT MINORISEREDE

Når deltagerne i fokusgruppen med LGBT+-personer skelner mellem trygge og utrygge steder, handler det ofte om, hvorvidt der er tale om et LGBT+-venligt sted. Et LGBT+-venligt sted betegnes som et sted, hvor personalet er uddannet i at håndtere diskrimination og grænseoverskridende adfærd, eller et sted, hvor en stor andel af gæsterne tilhører LGBT+. Deltagerne i LGBT+-fokusgruppen beskriver desuden, at de kan føle sig meget utrygge på steder, hvor den dominerende kultur opleves som maskulin og heteronormativ.

Også specifikke dage som J-dag og perioder med mange fodboldfans i gaderne bliver af deltagerne i LGBT+-fokusgruppen udpeget som situationer, hvor de føler sig ekstra utrygge i nattelivet, mens fokusgruppen med etnisk minoriserede personer især fremhæver Indre By og beværetninger med en meget homogen sammensætning, som steder, der forbindes med utryghed.

Ser vi på de kvantitative parametre, der hyppigst er angivet som vigtigst for at gå i byen på tværs af køn og seksualitet, ser vi, at særligt kønsminoriserede og ikke-heteroseksuelle i langt højere grad vægter

tryghed som vigtigst end resten af respondenterne i undersøgelsen. For kønsminoriserede respondenter er tryghed hyppigst angivet som det vigtigste ved at gå i byen. Hele 77% af kønsminoriserede respondenter har angivet tryghed som det vigtigste parameter, når de går i byen. Til sammenligning har mindre end halvdelen af mandlige respondenter, svarende til 48%, vægter tryghed som vigtigt, mens det for kvinderne er 6 ud af 10, svarende til 58%. For ikke-heteroseksuelle respondenter angiver 67%, at tryghed er noget af det vigtigste, når de går i byen. Dette gør tryghed til det næsthøypigste valg blandt ikke-heteroseksuelle.

TRYGHED FORDELT PÅ KØN

Andel af respondenter, der har angivet tryghed blandt det vigtigste, når de går i byen - fordelt på køn

TRYGHED FORDELT PÅ SEKSUALITET

Andel af respondenter, der har angivet tryghed blandt det vigtigste, når de går i byen - fordelt på seksualitet

8
UD AF **10**

For 77% af de adspurgte kønsminoriserede personer er tryghed det vigtigste, når de går i byen

87% af respondenterne har svaret, at det at have det sjovt med sine venner er det vigtigste ved at gå i byen

9
UD AF **10**

“Når jeg kigger mig omkring på danse-gulvet, og jeg ser mange forskellige typer mennesker med alle mulige baggrunde, og som er forskellige steder i livet, så føler jeg mig mere komfortabel. — MICHAEL

I fokusgruppen med etnisk minoriserede personer giver flere af deltagerne udtryk for, at de føler sig mere komfortable på steder, hvor der er en større mangfoldighed blandt gæsterne, når det kommer til etnicitet, alder, socioøkonomisk baggrund og beklædning. Omvendt kan de etnisk minoriserede i fokusgruppen føle sig mere utrygge på steder med en homogen sammensætning af gæster, fordi de føler sig mere udsatte og synliggjorte. Her frygter deltagerne desuden at møde mindre forståelse, hvis de skulle blive udsat for grænseoverskridende adfærd eller racistiske kommentarer.

Deltagere på tværs af fokusgrupperne har det til fælles, at de undgår at vende tilbage til de beværtninger, hvor de gentagne gange har oplevet grænseoverskridende adfærd. Det gælder især, hvis episoden involverer personalet. Ligeledes undgår deltagerne steder, hvor en episode er blevet håndteret af personale på en dårlig eller utilstrækkelig måde.

Flere beskriver, at dårlige og traumatiserende oplevelser har medført, at de holder sig fra bestemte steder, og at de kun opsøger beværtninger med en eksplicit safer space-politik. Frygt for ubehagelige oplevelser er således også styrende for, hvor deltagerne går i byen – det gælder både kvinder, der fravælger steder, hvor de ved, at de vil modtage uønsket seksuel opmærksomhed, LGBT+-personer, der undgår steder af frygt for vold og mikroaggressioner samt etnisk minoriserede personer, der undgår steder, hvor de frygter racistiske kommentarer.

“Idet man går ind på en klub, så vurderer man hele rummet: Hvem kan jeg føle mig tryk ved, hvem ser truende ud, hvem ligner de mennesker, som jeg har haft dårlige oplevelser med før? — THOMAS

Deltagerens fokus på tryk er en indikator for, at kvinder og minoriteter oplever tryk som en afgørende faktor for en god bytur, og at frykten for at opleve grænseoverskridende adfærd, diskrimination, vold eller overgreb er definerende for, hvor og hvordan de begår sig i nattelivet.

AT SCORE OG VÆRE BERUSET ER VIGTIGERE FOR MÆND, NÅR DE GÅR I BYEN

Færrest respondenter prioriterer det at score i byen som vigtigt. Dog ser vi, at mænd i højere grad end kvinder og kønsminoriserede prioriterer det at score og beruselse som vigtigt, når de går i byen. Specifikt angiver 13%, at det er vigtigt at score, når de går i byen, mens kun 6% af kvinderne angiver det samme. Samtidig angiver næsten hver fjerde mand, svarende til 23%, beruselse som vigtigt for at gå i byen sammenlignet med 16% af kvinder og 17% kønsminoriserede.

ALKOHOL ER UTRYGHEDSSKABENDE I NATTELIVET

I alle tre fokusgruppeinterviews bliver alkohol udpeget som en faktor med stor betydning for den utryghed og grænseoverskridende adfærd, som fokusgruppedeltagerne oplever i nattelivet.

På tværs af fokusgrupperne drager deltagerne paralleller mellem beruselse og utryghedsskabende adfærd. I den forbindelse udpeges især store grupper af berusede mænd som en utryghedsskabende faktor i nattelivet.

Flere beskriver desuden, at de bevidst undgår bestemte områder på tidspunkter, hvor mange berusede mennesker er samlet samme sted. Deltagerne beskriver også en generel følelse af utryghed forbundet med Indre By, hvor hotspots som Gothersgade og Vestergade betegnes som særligt kaotiske.

“Der er nogle steder, vi aldrig ville overveje at tage hen, for der ved vi godt, at vi ikke bare kan danse og have det sjovt. Så vi udvælger helt klart steder, hvor vi ved, at vi ikke bliver generet. — PATRICIA

MAN FØLER SIG MEST SÅRBAR, NÅR MAN ER ALENE

Et gennemgående tema på tværs af de tre fokusgrupper er følelsen af at være ekstra sårbar, når man befinder sig alene i nattelivet, og der italesættes en særlig utryghed forbundet med at færdes mellem beværtninger.

I fokusgruppen med kvinder, giver deltagerne udtryk for, at det kan føles utrygt at være alene på en klub. Kvinderne beskriver også en følelse af sårbarhed og utryghed forbundet med at skulle alene hjem fra byen. De anlægger forskellige strategier for at undgå at føle sig utrygge, som f.eks. altid at skrive til sine venner, hvis man går alene, eller at lade som om man snakker i telefon eller hører musik.

Da jeg arbejdede på en bar, kunne jeg virkelig mærke, at jo fuldere gæsterne blev, jo mere kom mikroaggressionerne frem. — MEI

“Efter midnat kan det blive ret kaotisk det hele, og folk bliver mega fulde og grænseoverskridende. Og så kan bare det at færdes på gaden være ret ubehageligt, især hvis man er alene. — IDA

En anden strategi, der går på tværs af fokusgrupperne, er at bruge venner og omgangskreds som et ekstra lag af sikkerhed, når deltagerne færdes i nattelivet.

Samtlige deltagere i fokusgruppen med de etnisk minoriserede personer udtrykker, at de, som en direkte konsekvens af den racisme og diskriminerende adfærd, som de oplever i både nattelivet og hverdagen generelt, er begyndt at vælge deres venner og omgangskreds med omhu.

De etnisk minoriserede deltagere beskriver, at de kun begår sig i nattelivet sammen med venner, som de føler sig trygge med, og som er i stand til at gribe ind, hvis der opstår en episode. Deltagerne giver altså udtryk for, at venner og omgangskreds kan være med til at aflaste noget af det ekstraarbejde, som de ofte bliver pålagt gennem andre gæsters grænseoverskridende og utryghedsskabende adfærd i nattelivet.

Også i fokusgruppen med LGBT+-personer giver deltagere udtryk for, at der er områder og beværtninger, hvor de ville føle sig utrygge ved at komme uden deres venner.

Jeg føler lige så meget, at det er, når man går ude på gaden, at man kan opleve grænseoverskridende ting.

Det er ikke bare inde på klubben. — PATRICIA

Hvis der er noget, jeg synes er ubehageligt i nattelivet, så er det overdrevet fulde mænd. — MADS

De fleste af mine venner støtter mig, og nogle er endda mere sensitive end mig selv. Og de ser det også selv, så man ikke behøver at gøre dem opmærksomme på, at nu har jeg oplevet det her. De kan godt finde på at sige til en person, der er ubehagelig, at de skal gå, eller de kan spørge mig, om vi ikke skal gå væk og få en drink. — BENJAMIN

De fremhævede vidnesbyrd fra fokusgruppedeltagerne viser, at det ikke kun er deltagerne selv, der er på overarbejde, når de opholder sig i nattelivet, men at dette også kan være tilfældet for venner og omgangskreds, som ligeledes skal være på vagt de aftener, hvor det oprindelige formål ellers var at få lidt adspredelse fra hverdagen.

Der er to steder i byen, der er rødglødende zoner for mig. Der har jeg totalt paraderne oppe. Og der holder jeg mig kun til mine venner, hvor vi ligesom er sammen i en lille gruppe og ikke rigtig er en del af festen. For jeg føler, at der har jeg haft mange dårlige oplevelser. Så der føler jeg mig lidt utryg hele tiden. — CECIL

ØNSKER FOR NATTELIVET

Som afrunding på fokusgruppeinterviewene blev deltagerne bedt om at komme med deres bud på, hvilke tiltag, der kunne forbedre deres oplevelse af tryghed i nattelivet. Dette er et uddrag af de samlede forslag.

- At samtykke og grænseoverskridelser i nattelivet blev en del af seksualundervisningen i folkeskoler og gymnasier
- Forebyggelse af sexistisk, homofobisk og racistisk kultur gennem mere samtale, oplysning og flere kampagner
- Flere og bedre uddannede natteværter eller offentlige trygge steder i nattelivet, hvor man kan henvende sig
- Mere plads og støtte til det kulturbårne natteliv og dags- og udendørsfester
- Mere diversitet blandt ansatte på barer og klubber, også blandt dørvagter og dørpersonale
- Indførelse af kønsneutrale toiletter

Diskrimination, grænseoverskridende adfærd og overgreb i nattelivet

I det følgende afsnit ser vi nærmere på diskrimination og grænseoverskridende oplevelser i nattelivet. Vi vil gennemgå de oplevelser, respondenterne har rapporteret med diskrimination og grænseoverskridende adfærd i spørgeskemaundersøgelsen, samt indsigterne fra fokusgrupperne om hadforbrydelser, mikroaggressioner, overgreb, diskrimination, uønsket seksuel opmærksomhed og drugging.

OPLEVELSER MED DISKRIMINATION

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt ind til seks typer af diskriminerende oplevelser i byen og finder, at størstedelen af alle respondenter har én eller flere oplevelser med diskriminerende adfærd. Hele 73% af alle respondenter har op til én eller flere gange oplevet at blive kaldt skældsord, når de har været i byen. Ligeledes har mere end halvdelen oplevet at blive nedgjort på baggrund af deres udseende. I data finder vi ingen forskel på, hvem det er, der oplever disse to former for diskrimination. Det er i begge tilfælde majoriteten både på tværs af køn, seksualitet og etnicitet.

OPLEVELSER I BYEN

Tænk på oplevelser, du har haft, når du har været i byen. Har du oplevet at...? (flere svarmuligheder tilladt)

n = 1412

“

Jeg havde været i byen med en veninde. Hun var gået i forvejen, og jeg skulle hente min cykel på Rådhuspladsen. Jeg går fuldstændig stille og roligt hen til min cykel. Jeg har høje hæle og mange smykker på, men ellers gik jeg bare klædt i bukser og en skjorte. Det giver åbenbart anledning til, at en gruppe mænd bliver virkelig frustrerede over, at jeg eksisterer. De begynder at råbe til mig: Hvad, er du en luder eller hvad? Er du en pige eller en dreng? Nogle af deres venner stod bare bagved. Så begyndte de at råbe og kaste deres mad og drikke på mig. Jeg stod bare helt alene. Og Rådhuspladsen var fyldt med mennesker. Der var ikke nogen, der gjorde noget. Der gik lang tid før, der var nogen, der stillede sig ind imellem os. Jeg var så chokeret. De var virkelig grove og kaldte mig... Alle de ord, vi kender. Ja. Hele møllen. — THOMAS

HADFORBRYDELSER OG MIKROAGGRESSIONER

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen peger på, at forskellige former for diskrimination i nattelivet er udbredt. I fokusgrupperne kom det frem, at det især gør sig gældende blandt LGBT+-personerne, hvor vold, hadforbrydelser og mikroaggressioner præger deres oplevelser i nattelivet.

En af deltagerne i fokusgruppen med LGBT+, som har et flamboyant og feminint udtryk, beskriver flere episoder med både nedværdigende blikke, fysisk vold og verbale overfusninger, som har fundet sted i Indre By om natten. Overfaldene tog udgangspunkt i hans udseende og involverede homofobiske udtalelser fra gerningsmændene.

“

Man bliver vant til, at det sker hele tiden, at der er én, der lige skubber til en, når de går forbi på gaden eller en lille spytklat, der lige kommer, idet man passerer hinanden. Eller en lille kommentar, under their breath. — THOMAS

Jeg tænker meget over i hvilken bydel, jeg tager i byen. Hvis det er på Nørrebro, er jeg ligeglad. Men hvis jeg skal mod Vesterbro, så tænker jeg meget over, hvad jeg tager på, og hvad det signalerer over for andre, fordi der har jeg tidligere været udsat for ubehagelige ting der. — AADAM

”

En anden deltager i fokusgruppen med LGBT+-personer beskriver, at de i højere grad formår at 'passere' som ciskønnet og heteroseksuel i nattelivet, da omgivelserne ikke nødvendigvis opfatter dem som non-binær. Evnen til at passere som ciskønnet er med til at skåne deltageren fra den negative opmærksomhed, de ellers ville opleve i nattelivet. Den samme deltager beskriver dog andre ubehagelige oplevelser med blandt andet uønsket berøring og mistanke om drugging i nattelivet.

Udtalelserne fra den kvalitative undersøgelse peger på, at det at afvige fra normen udgør en stor risiko for LGBT+-personer i nattelivet. Dermed kan der opstå et dilemma for deltagerne om, hvorvidt de skal udtrykke eller nedtone deres seksuelle identitet af hensyn til egen sikkerhed.

KVINDER OG KØNSMINORISEREDE OPLEVER MEST KØNSDISKRIMINATION

Fundet fra fokusgruppeinterviewene underbygger data fra spørgeskemaundersøgelsen. Kigger vi specifikt på oplevelser med kønsdiskriminerende adfærd, er det hovedsageligt kvinder og kønsminoriserede, der oplever at blive nedgjort på baggrund af deres køn, når de er i byen. Næsten 8 ud af 10 kvinder har angivet at have oplevet kønsdiskrimination i byen mindst én gang. Dette gør sig gældende for 7 ud af 10 kønsminoriserede personer. Til sammenligning oplever kun 24% af mandlige respondenter at være blevet nedgjort på baggrund af deres køn. Vi ser også, at mere end halvdelen af alle ikke-heteroseksuelle respondenter angiver, at de

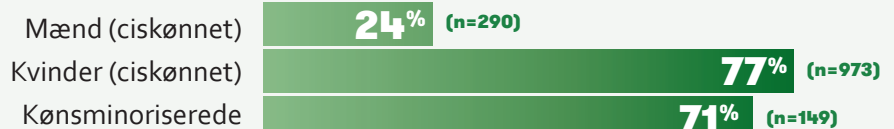
mindst én gang har oplevet at blive nedgjort på baggrund af deres seksualitet. Dette er mere end 5 gange så mange sammenlignet med heteroseksuelle respondenter, hvor det er 10% der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af deres seksualitet. Ligeledes ser vi, at kønsminoriserede i langt højere grad bliver nedgjort på baggrund af deres seksualitet end mænd og kvinder. Hele 7 ud af 10 kønsminoriserede har oplevet at blive diskrimineret på baggrund af seksualitet, når de har været i byen, mens det for mænd er ca. 4 ud af 10. Vi ser, at kvinder i lavest grad angiver at være blevet diskrimineret på baggrund af deres seksualitet i byen. Kun hver fjerde kvinde, svarende til 26%, har oplevet at blive nedgjort på baggrund af seksualitet.

8 UD AF **10**

77% af de adspurgte kvinder har oplevet kønsdiskrimination i byen mindst én gang

NEDGJORT PÅ BAGGRUND AF KØN

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af køn – fordelt på køn

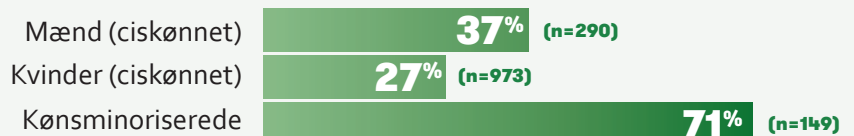
NEDGJORT PÅ BAGGRUND AF SEKSUALITET

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af seksualitet – fordelt på seksualitet

NEDGJORT PÅ BAGGRUND AF SEKSUALITET

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af seksualitet – fordelt på køn

71% af de adspurgte kønsminoriserede har oplevet at blive diskrimineret på baggrund af deres køn

71
UD AF **10**

MÆND OG ETNISK MINORISEREDE AFVISES OFTEST I DØREN

Mænd angiver i højere grad end kvinder og kønsminoriserede at have oplevet at blive afvist i døren. Mere end halvdelen af alle mænd angiver at være blevet afvist i døren sammenlignet med knap 4 ud 10 kvinder og kønsminoriserede.

Det samme gør sig gældende blandt etnisk minoriserede. Her angiver næsten halvdelen af alle etnisk minoriserede at være blevet afvist i døren sammenlignet med knap hver fjerde etnisk danske. Kigger vi specifikt på respondenter med en anden hudfarve end hvid, angiver halvdelen, svarende til 51%, at være blevet afvist i døren sammenlignet med 38% af hvide respondenter.

“Jeg er blevet afvist virkelig mange gange. Der var en periode, hvor jeg blev afvist hele tiden. Og det var uanset, hvor jeg gik hen. I Indre By var det sådan: Du kan lige gå over i den der række med de andre sorte drenge. Der kan du lige stå de næste par minutter. Det var lige meget, hvor vi gik hen. Det var det bare sådan, det var. Jeg forstod ikke hvorfor. Jeg kunne se, at alle havde taget det pæne tøj på, alle havde gjort sig klar, alle var i godt humør, der var ikke nogen, der virkede voldsomme eller aggressive. — AADAM

AFVIST I DØREN FORDELT PÅ KØN

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive afvist i døren – fordelt på køn

AFVIST I DØREN FORDELT PÅ ETNICITET

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive afvist i døren – fordelt på etnicitet

AFVIST I DØREN FORDELT PÅ HUDFARVE

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive afvist i døren – fordelt på hudfarve

51%

af ikke-hvide respondenter har oplevet at blive afvist i døren.

Det gælder 38% af hvide respondenter

AFVIST I DØREN FORDELT PÅ KØN OG ETNICITET

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive afvist i døren – fordelt på køn og etnicitet

Vi ser også, at 6 ud af 10 etnisk minoriserede mænd, svarende til 61%, har angivet at blive afvist i døren, sammenlignet med kun 4 ud af 10 etnisk minoriserede kvinder (43%) og kønsminoriserede (41%).

Derudover bad vi alle respondenter, der mindst én eller flere gange har oplevet at blive afvist i døren, om at angive årsager til, at de blev afvist i døren. Blandt de 37% af respondenterne, der har oplevet at blive afvist i døren, angav cirka 288 respondenter kvalitative tekstvar i spørgeskemaet. Blandt disse var de hyppigste årsager påklædning og udseende, hvilket blev nævnt i 49 tekstvar. Næsthypigste svar er alder, der nævnes i 23 tekstvar.

En erfaring med diskrimination, der fylder for de mandlige fokusgruppemedtagere med etnisk minoritetsbaggrund, er at blive afvist ved indgangen til beværetninger uden sagligt belæg.

De mandlige deltagere i fokusgruppen med etnisk minoriserede personer giver udtryk for, at afvisningen opleves som etnisk profilering, også i de tilfælde, hvor personalet begrundet afslaget med kommentarer på deres tøj eller sko. Andre gange kommer afvisningen ikke direkte, men sker implicit ved, at deltagerne bliver placeret i en kø sammen med andre etnisk minoriserede mænd. Deltagerne oplever det som urimeligt og uretfærdigt, da de fra deres observationer fra køen har bemærket, at etnisk danske mænd ikke oplever at blive afvist på samme måde.

For mændene i fokusgruppen med de etnisk minoriserede personer har afvisning og profilering store konsekvenser for deres selvopfattelse og oplevelse af tryk i nattelivet. De gentagne afvisninger har for eksempel for fokusgruppedeltageren Benjamin ført til, at han bliver ængstelig hver gang, han står i en kø til en klub. Han bekymrer sig desuden om at ødelægge aftenen for sine venner, hvis han bliver afvist.

En mandlig deltager med koreanske rødder fortæller i fokusgruppen med de etnisk minoriserede personer, at han ikke har oplevet den samme form for profilering, men at dørpersonalet ofte har sværere ved at aflæse hans alder. Noget han mener skyldes, at personalet ikke har erfaringer med at identificere alder på personer med asiatisk herkomst, noget som ofte fører til en aggressiv attitude fra dørpersonale, som ikke tror på, at han lever op til alderskravet på stedet.

*Jeg fik at vide, at jeg havde for afslappet tøj på. ”
Men det var ikke rigtigt. Lige inden havde jeg set en anden hvid mand, der kom ind uden problemer, og han havde et joggingsæt på. Så samme regler galt tydeligvis ikke for ham. — BENJAMIN*

RACISME I NATTELIVET

Når vi kigger specifikt på, hvem det er, der angiver at have oplevet at blive nedgjort på baggrund af hudfarve, når de er i byen, finder vi en stor overvægt af ikke-hvide samt etnisk minoriserede respondenter. Næsten 8 ud af 10 af ikke-hvide respondenter, svarende til 77%, har en eller flere gange oplevet racialiseret diskrimination, mens det for de etnisk minoriserede er lidt over 4 ud af 10 respondenter.

NEDGJORT PÅ BAGGRUND AF HUDFARVE FORDELT PÅ HUDFARVE

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af hudfarve – fordelt på hudfarve

NEDGJORT PÅ BAGGRUND AF HUDFARVE FORDELT PÅ ETNICITET

Andelen af respondenter, der har oplevet at blive nedgjort på baggrund af hudfarve – fordelt på etnicitet

“ Når jeg bliver spurgt om, hvor jeg kommer fra, svarer jeg, at jeg er fra Danmark, altså at jeg er dansk statsborger. Men så kan folk finde på at spørge ind til mine forældre. Og det har jeg måske ikke lyst til at tale om. Nogle gange griner jeg med eller forklarer mig. Andre gange er jeg bare sådan: Jeg har ikke lyst til at tale om det og fortæller dem, at jeg synes, det er uhøfligt at spørge ind til de her ting.

— BENJAMIN

Ligesom LGBT+-personerne i fokusgruppen oplever homofobiske kommentarer og negativ opmærksomhed som følge af deres seksualitet og udseende, oplever de etnisk minoriserede deltagere forskellige former for diskrimination, at blive afvist i døren, samt mikro-aggressioner i form af hverdagsracistiske kommentarer.

Dette kan eksempelvis komme til udtryk gennem kommentarer, opmærksomhed og tilråb, der omhandler fokusgruppedeltagerens etnicitet.

Samtlige deltagere udtrykker frustration over at skulle bruge store dele af deres aften på at forholde sig til kommentarer til deres udseende og minoritetsbaggrund eller ufrivilligt at blive inddraget i samtaler om racisme eller deres etnicitet.

Den konstante opmærksomhed på de etnisk minoriseredes baggrund og udseende opleves som enormt belastende af deltagerne i fokusgruppen – noget som påvirker deres lyst til at opholde sig bestemte steder i nattelivet.

Deltagerne beskriver desuden, at de har svært ved at opsøge hjælp fra personale, da det kan være svært at forklare en medarbejder uden de nødvendige kompetencer, hvorfor kommentarer på deres etnicitet og udseende opleves stødende.

ANDRE OPLEVELSER MED DISKRIMINERENDE ADFÆRD

Endelig er respondenterne også blevet bedt om at angive, hvis de har andre oplevelser med diskriminerende adfærd fra nattelivet. Det har i alt 231 respondenter bidraget med kvalitative tekstsvare om. Hyppigst nævnes voldelige hændelser og overfald. I alt har 31 respondenter tilføjet vidnesbyrd på tekst om enten at have været vidne til eller være udsat for vold. Derudover gives der særligt mange vidnesbyrd om oplevelser med voldsom eller diskriminerende adfærd fra dørpersonale. I alt har 19 respondenter angivet tekstsvare om negative oplevelser med dørpersonale.

”

Når jeg står mutters alene på klubben, så føler jeg mig meget udsat, fordi det ofte er, når man er alene, at folk er mere tilbøjelige til at opsøge en. Derfor forsøger jeg altid at have nogle omkring mig – så føler jeg mig mere tryk. — BENEDIKTE

“ Jeg har været ude for mange “lige på kanten til racistiske” ting. Der er mange, der har henvendt sig til mig i nattelivet og spurgt, hvor jeg kommer fra. De kan også finde på at råbe ‘konnichiwa’ efter mig.

— MEI

OPLEVELSER MED GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD OG OVERGREB

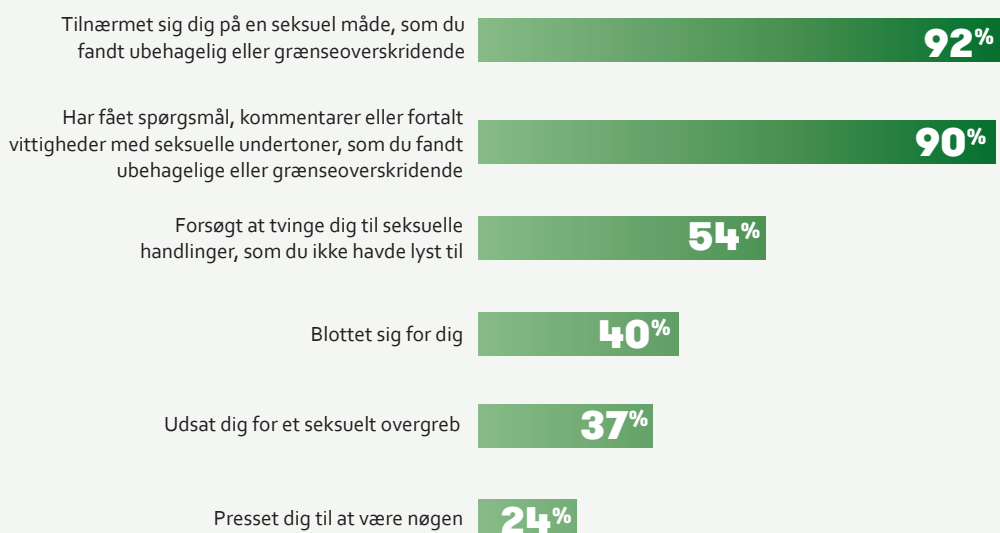
I spørgeskemaet har vi også spurgt ind til en række oplevelser, der alle kan kategoriseres som grænseoverskridende adfærd eller overgreb. Helt overordnet ser vi, at størstedelen af alle respondenter på tværs af køn, seksualitet og etnicitet har oplevet op til flere former for grænseoverskridende adfærd eller overgreb, når de har været i byen. Vores undersøgelse viser, at mere end 9 ud af 10 respondenter mindst én gang har oplevet ubehagelige eller grænseoverskridende seksuelle tilnærmelser, og at mere end halvdelen af alle respondenter, svarende til 58%, har oplevet ubehagelige eller grænseoverskridende seksuelle tilnærmelser i byen i flere end 5 tilfælde. Derudover ser vi også, at 9 ud af 10 respondenter mindst én gang har oplevet at få ubehagelige eller grænseoverskridende spørgsmål og/eller kommentarer med seksuelle undertoner. For hele 67% af alle respondenter er dette sket mere end 5 gange. Vi ser også, at mere end halvdelen af alle respondenter har oplevet at blive forsøgt tvunget til ufrivillige seksuelle handlinger, mens 4 ud af 10 har oplevet at nogen har blottet sig for dem. Særligt er det værd at påpege, at hele 37% af alle respondenter har oplevet at være udsat for et seksuelt overgreb.

Det er gået op for mig, at jeg helt er holdt op med at klæde mig ud og tage sexet tøj på i byen. Jeg har ikke taget en kjole på i byen i rigtig lang tid. Jeg tror ikke på, at det nogensinde kan være offerets skyld. Men uanset hvor feministisk jeg er, så er jeg på et eller andet underbevidst niveau bare begyndt at gå i hoodies og trainers, når jeg tager i byen. Jeg tror, det er fordi, jeg ikke vil invitere andres uønskede opmærksomhed. — MEI

OPLEVELSER I BYEN

Tænk på oplevelser, du har haft, når du har været i byen. Har du oplevet, at nogen har...? (flere svarmuligheder tilladt)

n = 1412

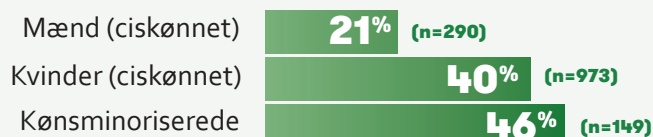
MINORISEREDE PERSONER UDSÆTTES OFTERE FOR SEKSUELLE OVERGREB

Når vi specifikt ser på respondenter, der har angivet oplevelser med seksuelle overgreb, ser vi, at det særligt er respondenter minoriseret på baggrund af enten køn, seksualitet eller etnicitet, der har angivet at have været udsat for et seksuelt overgreb.

Når vi kigger specifikt på køn, har næsten halvdelen af alle kønsminoriserede oplevet at være blevet udsat for et seksuelt overgreb. For kvinderne gælder det 4 ud af 10. Dog ser vi også, at hver femte mand i undersøgelsen har oplevet at være blevet udsat for et seksuelt overgreb. Ser vi nærmere på den specifikke gruppe af mænd, der har oplevet at blive udsat for et seksuelt overgreb, ser vi, at 64% af dem har angivet at være ikke-heteroseksuelle.

SEKSUELT OVERGREB FORDELT PÅ KØN

Respondenter, der har angivet at opleve at være blevet udsat for et seksuelt overgreb én eller flere gange – fordelt på køn

SEKSUELT OVERGREB FORDELT PÅ SEKSUALITET

Respondenter, der har angivet at opleve at være blevet udsat for et seksuelt overgreb én eller flere gange – fordelt på seksualitet

SEKSUELT OVERGREB FORDELT PÅ ETNICITET

Respondenter, der har angivet at opleve at være blevet udsat for et seksuelt overgreb én eller flere gange – fordelt på etnicitet

6.10
UD AF

64% af ikke-heteroseksuelle mænd, har oplevet at være blevet udsat for et seksuelt overgreb

Seksuelle overgreb og grænseoverskridelser af forskellig karakter er også et fremtrædende tema i fokusgrupperne. Deltagerne omtaler det som noget, der forekommer relativt hyppigt i nattelivet.

Flere deltagere på tværs af fokusgrupperne har selv erfaringer fra nattelivet med overgreb af forskellig karakter. Desuden refererer deltagerne hyppigt til episoder fra deres omgangskreds, hvor venner har oplevet seksuelle tilnærmelser og overgreb i nattelivet. Fælles for fortællingerne er, at de har stor betydning for deltagernes oplevelse af tryghed og deres adfærd i nattelivet. Som nævnt i kapitlet om nattelivsvaner, fravælger flere fokusgruppemedtagere at komme tilbage på steder, hvor de har oplevet eller været vidne til grænseoverskridende adfærd.

Generelt er der på tværs af fokusgrupperne bred enighed om, at uønsket seksuel opmærksomhed, såsom blikke og berøringer, opleves som grænseoverskridende, og at det kan vende en bytur til en negativ og utryk oplevelse. Kvinderne beskriver en følelse af ikke at føle sig frie og at blive overvåget og nedstirret på dansegulvet, hvilket er det modsatte af det, de opsøger, når de går i byen. Deltagerne udtrykker desuden frustration over, at deres afvisende kropssprog og signaler ikke bliver forstået eller respekteret i nattelivet.

Kvinderne i fokusgruppen omtaler denne form for uønsket opmærksomhed som normalt og som en ærgerlig del af bytur-oplevelsen, der især forbindes med beværtninger med et dansegulv. Uønsket seksuel opmærksomhed fra mænd på dansegulvet beskrives som et irritationsmoment, der i nogle tilfælde kan tage overhånd og resultere i, at deltagerne forlader en beværtning eller vælger ikke at vende tilbage.

“*Jeg har en god veninde, som var blevet rigtig fuld og havde sat sig ude foran klubben. Så kom der en fyr hen og tog sin hånd op under hendes kjole og spurgte hende, om hun havde haft en god aften.* — **FREDERIKKE**

Det er som oftest mænd, der kommer op til en på dansegulvet og vil danse eller bare stå og kigge på afstand. Det er ikke nødvendigvis fysisk. Men det gør, at man føler sig lidt overvåget. Eller at man ikke føler sig tryk, når man bare står og danser med sine venner. Det sker ofte. Og det kan gøre ens oplevelse ret nederen og utryk. — **IDA**

”*I sidste uge stod jeg på dansegulvet og dansede med en veninde, og så er der en mand, der spørger min veninde, om hun vil se hans pik. Han var mega stiv og gik bare rundt og fuldstændig ødelagde dansegulvet for alle andre.* — **CECIL**

Jeg har nogle veninder, der er brune og sorte, der har oplevet endnu mere, end jeg har. Og når man er sammen med dem, kan man virkelig se, hvordan folk fikserer på dem og bliver meget irriterede, hvis de ikke rigtig gengælder opmærksomheden. Nogle af dem vælger ikke at tage i byen længere overhovedet, fordi de ikke kan overskue det, fordi de oplever det hver eneste gang. — **PATRICIA**

Oplevelser med seksuelle overgreb og tilnærmelser har altså stor betydning for deltagernes tryghedsfølelse. Det er ikke kun egne erfaringer, der har indvirkning på deltagernes adfærd. Også situationer, der involverer deres venner, eller episoder, de har bevidnet, har betydning for deres adfærd og oplevede tryghed i nattelivet.

Et tema, der går igen i både fokusgruppen med kvinder og etnisk minoriserede personer, er, hvordan kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i endnu højere grad oplever seksuelle tilnærmelser eller eksotificering, der bunder i kombinationen af deres køn og etniske baggrund.

OPLEVELSER MED DRUGGING

Vi bad derudover respondenterne om at angive i kvalitative tekstsvar, hvis de havde oplevelser med andre former for grænseoverskridende adfærd eller overgreb. Det blev i efterbehandlingen af disse samt flere andre tekstsvar i løbet af analysen tydeligt, at en del af respondenterne har oplevet at være blevet udsat for drugging eller kender nogen, der har. Dette kommer også til udtryk i den kvalitative del af kortlægningen, og selvom det ikke er noget, vi i spørgeskemaundersøgelsen specifikt har spurgt ind til eller undersøgt, er det i data tydeligt, at drugging er et alvorligt problem, som mange respondenter er stødt på i det københavnske natteliv.

I fokusgrupperne trådte det også frem, at drugging og frygten for det, er noget, der påvirker deltagerne i høj grad.

Flere deltagere i fokusgruppen med LGBT+-personer beskriver episoder, hvor de mistænker, at de er blevet drugget. I fokusgruppen med kvinder beskriver flere, at de enten har været vidne til eller har bekendte, der har oplevet at blive drugget i nattelivet.

Historier om drugging i nattelivet, samt egne oplevelser med drugging, er således noget, der fylder i fokusgruppeditagernes bevidsthed, når de opholder sig i nattelivet.

Bekymringen for at blive offer for drugging betyder for de kvindelige deltagere, at de holder ekstra øje med deres drinks og ikke tager imod drinks fra fremmede, som man ikke selv har set blive hældt op.

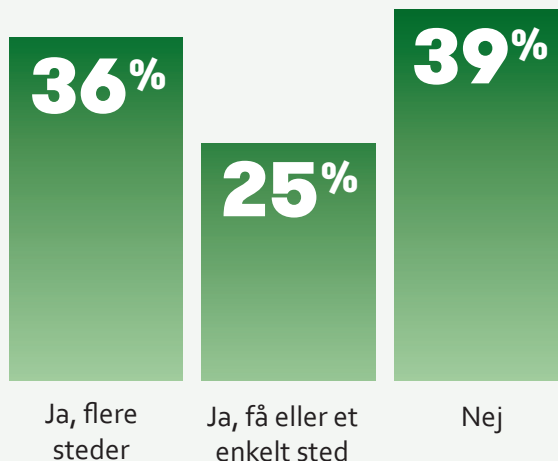
*Både jeg selv og flere af mine venner
har oplevet at blive drugget i byen. — IDA*

*“ Sidste weekend var der en af mine
veninder, der meget indgående blev
tilbudt en drink af en mand... Det er jo
nemt at gætte, hvad der skulle til at ske
der. Især fordi jeg for en måned siden selv
blev drugget på samme klub. — THOMAS*

FRYGT

Er der steder, du undgår af frygt for diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser?

n = 14,12

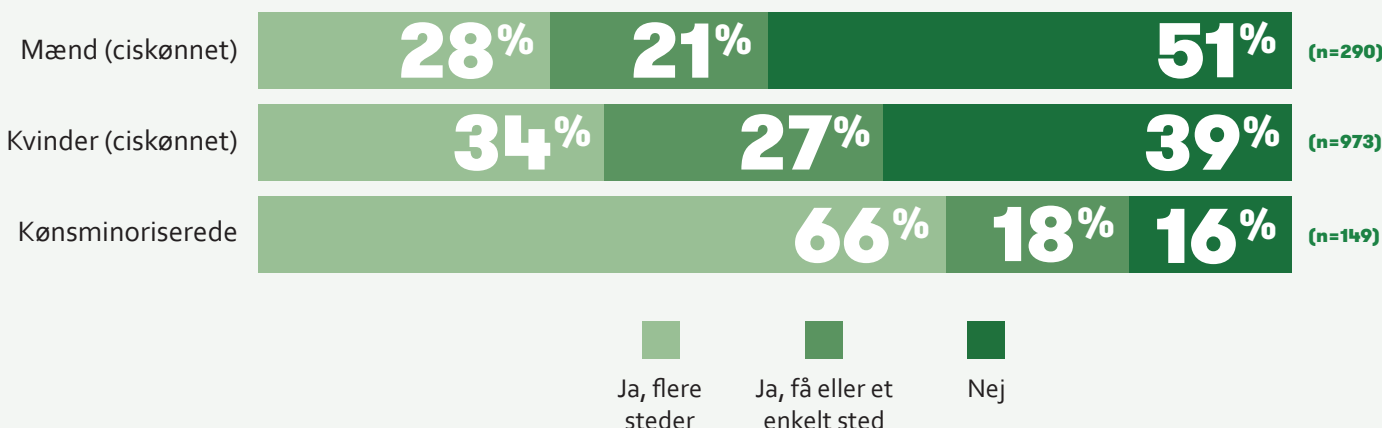
MINORISEREDE PERSONER UNDGÅR I HØJERE GRAD STEDER I NATTELIVET

Undersøgelsen viser, at 6 ud af 10 respondenter undgår steder i nattelivet af frygt for at opleve diskrimination eller grænseoverskridende adfærd. Specifikt angiver 36% at undgå op til flere steder i nattelivet, mens hver fjerde undgår mindst ét sted.

Ser vi nærmere på, hvem det er, der undgår steder i nattelivet, kan vi se, at 6 ud af 10 de kønsminoriserede respondenter rapporterer at undgå at gå i byen op til flere steder af frygt for grænseoverskridende oplevelser. Kun 9% af de kønsminoriserede respondenter angiver, at de slet ikke undgår at gå i byen nogle steder i København. Næsten halvdelen af de mandlige respondenter, svarende til 45%, har angivet, at de ikke undgår at komme steder i det københavnske natteliv. Med andre ord er det mere end 8 ud af 10 kønsminoriserede, der undgår mindst et eller flere steder i det københavnske natteliv af frygt for diskrimination eller grænseoverskridende oplevelser.

FRYGT FORDELT PÅ KØN

Er der steder, du undgår af frygt for diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser?

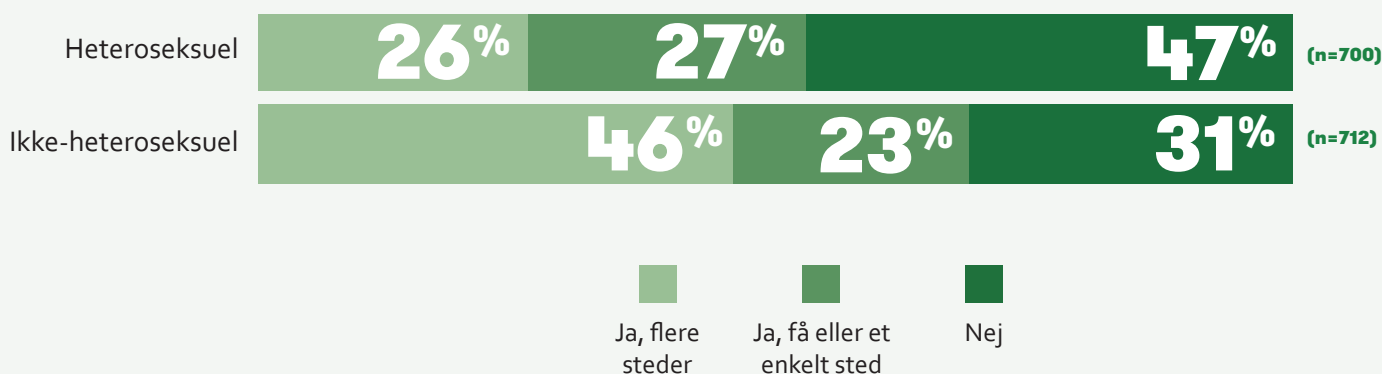

Generelt undgår ikke-heteroseksuelle respondenter også i højere grad flere steder i nattelivet sammenlignet med heteroseksuelle. Næsten halvdelen, svarende til 46%, af alle ikke-heteroseksuelle respondenter angiver at undgå op til flere steder i det københavnske natteliv sammenlignet med kun hver fjerde heteroseksuelle respondent. Krydser vi med køn, ser vi, at 4 ud af 10 ikke-heteroseksuelle kvinder undgår flere steder i nattelivet, sammenlignet med 3 ud af 10 heteroseksuelle kvinder. Af andelen af ikke-heteroseksuelle mænd svarer 34%, at de undgår flere steder i nattelivet af frygt for diskrimination og grænseoverskridende adfærd sammenlignet med kun 22% af heteroseksuelle mænd.

FRYGT FORDELT PÅ SEKSUALITET

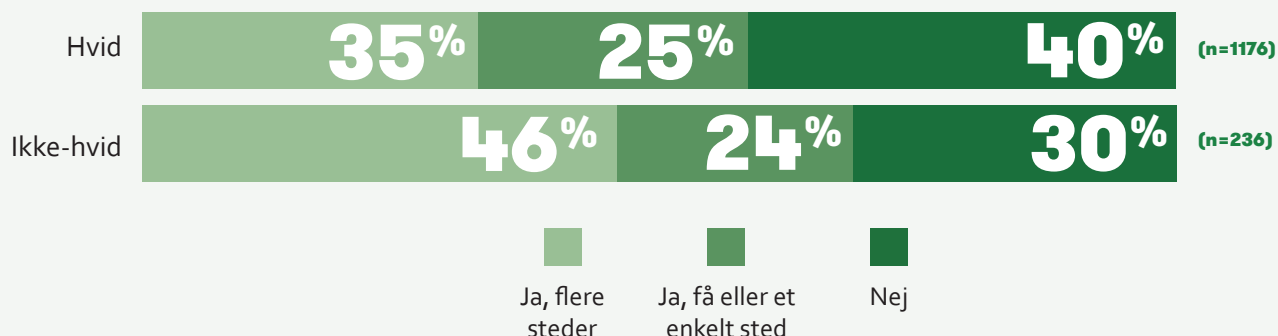
Er der steder, du undgår af frygt for diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser?

For respondenter, der har angivet at have en anden hudfarve end hvid, gør det samme sig gældende. Her angiver 46% af ikke-hvide respondenter, at de undgår flere steder i det københavnske natteliv, mens dette gør sig gældende for 35% af hvide respondenter. Det skal noteres, at årsagen til at forskellen mellem ikke-hvide og hvide respondenter ikke er større, højst sandsynligvis er den store overrepræsentation af hvide kvinder i data og den lave repræsentation af ikke-hvide.

FRYGT FORDELT PÅ HUDFARVE

Er der steder, du undgår af frygt for diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser?

DEN GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD ER ALLE STEDER

Endelig bad vi også respondenterne angive, hvilke steder, de undgår, af frygt for diskrimination og grænseoverskridende oplevelser. Blandt de 730 tekst-svar er det tydeligt, at der ikke kan peges på ét særligt sted. Mere eller mindre alle klubber, barer og værtshuse i København bliver nævnt. Derudover ser vi, at mange respondenter nævner det offentlige rum og særligt området udenfor natklubber, som steder, hvor grænseoverskridende handlinger finder sted – altså steder, hvor der ofte ikke er personale til at gribe ind.

ØNSKER FOR NATTELIVET

Som afrunding på fokusgruppesamtalerne blev deltagerne bedt om at komme med deres bud på, hvilke tiltag, der kunne forbedre deres oplevelse af tryghed i nattelivet. Dette er et uddrag af de samlede forslag.

— Bøder til klubber, der diskriminerer på baggrund af etnicitet eller gentagne gange har problemer med grænseoverskridende adfærd uden at skride til handling.

— Barer eller klubber skal gennem sine dørvagter og personale tage ansvar for, hvad der sker i køen og udenfor stedet.

— Dørvagter skal være ekstra opmærksomme på minoriserede personer og i nogle tilfælde tilkendegive, at de har forståelse for deres udsatte position.

— Indførelse af kodeord, man kan sige i baren eller garderoben, hvis man oplever noget utrygt eller grænseoverskridende.

Initiativer til at sikre et tryggere natteliv

I det sidste afsnit ser vi nærmere på, hvilke handlinger og initiativer for at skabe et tryggere natteliv, vores respondenter og fokusgruppedeltagere har oplevet på barer, klubber og spillesteder. Vi kortlægger de kvantitative erfaringer om, hvor og hvornår respondenter har angivet at opleve indgriben overfor diskrimination og grænseoverskridende oplevelser, samt hvilke typer af tryghedsskabende handlinger og initiativer, der sker i nattelivet. Sideløbende dykker vi ned i erfaringer med lignende initiativer fra fokusgruppeinterviewene.

OPLEVELSER MED HANDLING FRA BARER, KLUBBER OG SPILLESTEDER

I spørgeskemaundersøgelsen spurgte vi afslutningsvis respondenter ind til oplevelser med specifikke handlinger overfor diskrimination og grænseoverskridende adfærd, samt hvorvidt vores respondenter har oplevet en generel aktiv handling for tryggere miljøer i nattelivet. I alt har 6 ud af 10 respondenter oplevet, at der fra barer, klubber eller spillesteders side er blevet taget hånd om de diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser, som respondenterne har haft, når de har været i byen. Dette afspejler igen, at vi fra data kan se, at respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen prioriterer at komme på klubber, der går op i at håndhæve

tryghed, modarbejde uønsket adfærd og allerede har implementeret safer space-politikker. Hver fjerde respondent angiver dog, at de aldrig har oplevet, at der fra barer, klubber eller spillesteders side er taget handling efter diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser. Endelig har vi også valgt at afrapportere andelen af respondenter, der har angivet, at de ikke ved, hvorvidt der er blevet taget handling, da dette kan vidne om, at der ikke foretages nok aktivt tryghedsskabende handlinger i de øjeblikke, hvor de diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser opstår. Hele 17% af respondenterne har svaret "Ved ikke", når de er blevet spurgt, om de har oplevet, at steder har taget positiv handling på diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser.

POSITIV HANDLING

Har du oplevet at være i byen, hvor baren/klubben/spillested har taget positiv handling på diskriminerende eller grænseoverskridende oplevelser?

n = 1412

“

Det er meget rart, at der er de her steder, hvor de gør en dyd ud af at være et safer space.

Det gør det mere legitimt hurtigere at approache personalet, fordi de har skiltet med, at de vil gøre alt for, at der er plads til alle. — THOMAS

For et flertal af deltagerne i fokusgruppeinterviewene, gælder det, at de prioriterer klubber med en eksplicit safer space-politik, når de går i byen. Til trods for oplevelser med klubber med safer space-politikker, der ikke bliver fulgt op i praksis, har mange af deltagerne også positive erfaringer med safer space-tiltag.

I fokusgruppen med kvinder beskrives det som positivt, hvis der foregår en selektion og en screening i døren baseret på, om gæsterne "har de rette intentioner" og ikke er alt for fulde. Det fremhæves også som positivt, at man bliver fortalt om klubbernes safer space-politik i døren, når man samtidig oplever, at politikken bliver ført ud i praksis inden for dørene.

Det fremhæves som særligt positivt, når der er synligt personale til stede, som man kan henvende sig. Deltagerne oplever det desuden som tillidsvækkende og validerende i forhold til oplevelser med grænseoverskridelser, når ens henvendelser til personalet er blevet taget alvorligt.

For de fokusgruppedeltagere, der kommer meget på klubber med safer space-politikker, gælder det også, at det har haft en positiv afsmitning på deres egen adfærd på klubberne. De er blevet hurtigere til at reagere, hvis de ser noget. Samtidig oplever de, at gæsterne på disse klubber virker til at efterleve principperne ved at være mere opmærksomme på hinanden og respektfulde over for hinandens intime rum.

“ *Jeg har oplevet at henvende mig til personalet på en klub, hvor det at jeg henvendte mig ikke blev problematiseret, hvor de ikke eskalerede situationen, og hvor de faktisk havde en strategi for, hvordan de skulle håndtere situationen. Jeg oplevede, at jeg blev troet på. Det gjorde, at jeg forelskede mig i at gå ud igen.*

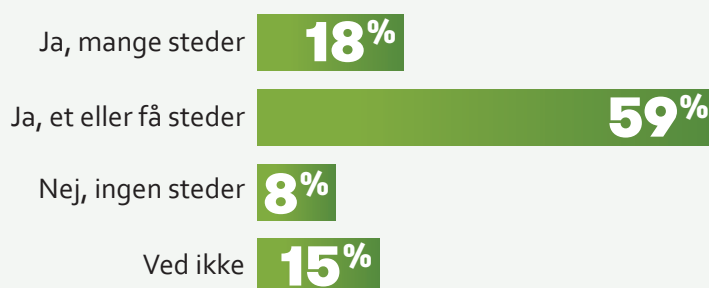
— MADS

Jeg kan mærke, at det at en bar eller klub tager ansvar, smitter af på gæsterne. Altså jeg tager mere ansvar, hvis jeg ser noget, hvor jeg tænker: Det her er lidt mærkeligt. Så kan jeg godt finde på at spørge: Kender du den her person, er du okay med den her situation, skal jeg hjælpe dig? — MADS ”

Ser vi på respondenternes oplevelser med beværtninger, der aktivt arbejder for at skabe et trygt nattelivsmiljø, såsom at have implementeret safer space-politikker, angiver næsten 6 ud af 10, at kende til ét eller få steder. Kun 18% angiver at kende til mange steder, der aktivt søger at skabe et trygt nattelivsmiljø. Igen kan vi se i data, særligt i de kvalitative tekstsvar, at der er tale om de samme få klubber, som respondenterne nævner. Kun 8% angiver, at de slet ikke kender til steder, der aktivt søger at skabe et trygt nattelivsmiljø. Endelig kan den høje andel af respondenternes "Ved ikke"-besvarelser igen vidne om, at der ikke er nok kendskab til de barer, klubber og spillesteder, der aktivt arbejder for et tryggere nattemiljø.

SKABE TRYGHED

Oplever du, at der er nogle barer/ klubber/spillesteder, der generelt aktivt søger at skabe et trygt nattemiljø?

n = 1412

MANGLENDE TILLID OG DÅRLIGE ERFARINGER MED PERSONALE

Fokusgruppedeltagerne på tværs af alle tre fokusgrupper udviser manglende tillid til, at personale på barer og natklubber har kompetencer til at håndtere henvendelser om grænseoverskridende adfærd. De mangler tillid til, at deres henvendelser vil blive taget seriøst, og at personalet har den nødvendige viden og ressourcer.

På mange af de steder, de går i byen, ville respondenterne ikke engang overveje at henvende sig til personalet på grund af manglende tillid til, at de ville håndtere situationen på en hensigtsmæssig måde.

Den manglende tillid stammer blandt andet fra dårlige erfaringer med at henvende sig til personale og føle, at man ikke bliver taget alvorligt. Flere af fokusgruppedeltagerne har desuden været vidne til, at barpersonale, garderobepersonale og dørvagter har håndteret andres henvendelser på en uhensigtsmæssig måde, eller at de har behandlet deres gæster på en diskriminerende eller utryghedsskabende måde.

”

Generelt regner jeg ikke med personalet. Det ville ikke engang falde mig ind at sige det til nogen, hvis jeg oplevede noget grænseoverskridende. Erfaring fortæller mig også, at det ikke ville føre til noget.

— BENJAMIN

“

Hvis jeg har henvendt mig til personalet på en bar, har jeg fået en oplevelse af, at jeg bare er til gene. Hvilket er problematisk, for jeg tænker, at det er en del af konceptet. Ikke at du skal drikke dig for fuld, men at hele konceptet med at feste og gå i byen involverer alkohol, og så gider personalet og stedet ikke tage ansvar, når det tager overhånd. — IDA

Det bliver kritiseret af flere deltagere, at beværtninger ikke tager ansvar for, når deres gæster bliver meget berusede, når de samtidig skaber et rum, der lægger op til at drikke meget alkohol.

Flere af deltagerne har erfaringer med at føle sig til gene, hvis de har henvendt sig til personalet, og på trods af, at de har været på klubber med en safer space-politik, har de ikke en oplevelse af, at man altid er velkommen til at henvende sig til personalet med sine oplevelser.

Deltagerne i fokusgruppen med etnisk minoriserede udtrykker desuden en mistillid til, at politiet ville have ressourcer og kompetencer til at håndtere situationer, der omhandler diskrimination i nattelivet.

DER SKAL HANDLING BAG ORDENE, HVIS MAN VIL SKABE TRYGHED I NATTELIVET

I samtlige fokusgruppeinterviews giver deltagerne udtryk for, at de oplever, at flere steder markedsfører sig som safer spaces, men at nogle af disse steder ikke lever op til det, de lover, i praksis.

Deltagerne oplever det som performativt, når dørvagter på natklubber fortæller gæsterne om deres safer space-politik i døren, men samtidig ikke tager ansvar for negative episoder inde på klubben.

På den ene side er deltagerne positive overfor udviklingen mod flere regler for tryggere fester, men de frygter, at safer space-politikker er blevet en trend og tomme løfter i københavnske natteliv. Når der ikke bliver

“*Det er meget performativt, hvis de bare siger, at de er et safer space uden rent faktisk at gøre noget for det. — MEI*

”*Jeg har bare overhovedet ikke nogen tiltro til, at personalet vil tage min henvendelse seriøst, hvis jeg bliver udsat for noget ubehageligt. Derfor lader jeg helt være med at henvende mig. — BENEDIKTE*

“*Jeg synes næsten, der burde være nogen, som tjekkede op på, om de her klubber lever op til det, de lover. Og som sørger for, at det ikke er løgn, at det ikke bare er reklame. — AADAM*

fulgt op på politikken i praksis, opfatter deltagerne det i højere grad som et performativt PR-stunt end som et ønske om at gøre nattelivet tryggere.

Det forventes, at beværtninger med en safer space-politik tager ekstra vare på minoriteters tryghed, ligesom safer space-principper tiltrækker grupper, der har brug for den ekstra tryghed. Hvis beværtningerne ikke kan leve op til disse forventninger i en grænseoverskridende situation, kan det opleves som et dobbelt svigt for minoriteter i nattelivet.

ØNSKER FOR NATTELIVET

Som afrunding på fokusgruppeinterviewene blev deltagerne bedt om at komme med deres bud på, hvilke tiltag, der kunne forbedre deres oplevelse af tryghed i nattelivet. Dette er et uddrag af de samlede forslag.

— *Synlige og konkrete adfærdskodekser eller safer space-politikker, der bliver fulgt op i praksis.*

— *Ædru personale, der er ansat med det formål at håndtere henvendelser om grænseoverskridende hændelser. Samme personale må gerne have en aktivt rolle, dvs. henvende sig til gæsterne og holde øje med om gæsterne har det godt, dvs. ikke kun være passive, indtil gæsterne selv opsøger dem.*

— *Uddannelse af dørvagter i at håndtere grænseoverskridende adfærd, samt i hvordan man tager særligt vare om udsatte minoritetsgrupper såsom LGBT+-personer og etniske minoriteter.*

VIDEN OG RESSOURCER

Organisationerne i Alliance for et tryggere natteliv

COPENHAGEN PRIDE

Copenhagen Pride organiserer aktiviteter og events for og med LGBTI+-miljøet og deltager aktivt i sammenhænge, der kan være med til at skabe synlighed, forståelse og konkrete resultater. Organisationens flagskib er den årlige Copenhagen Pride Week i august, som er en mangfoldig menneskerettighedsfestival, der fejrer LGBTI+-miljøet og fester på en seriøs baggrund.
www.copenhagenpride.dk

SEX & SAMFUND

Sex & Samfund er en videns- og rettighedsorganisation med seksualoplysning og undervisning som kerneområder. Siden 1956 har Sex & Samfund kæmpet for en verden, hvor ingen udsættes for seksuelle overgreb, og hvor alle kan bestemme over egen krop, køn og seksualitet. Sex & Samfund arbejder både nationalt og internationalt for at sikre seksuelle og reproduktive rettigheder for alle.
www.sexogsamfund.dk

KØBENHAVNS FRIE PROMOTERE

Københavns Frie Promotere (KFP) er en medlemsdrevet forening og interesseorganisation for den elektroniske undergroundscene i København. KFP holder oplæg og kurser i awareness og safer spaces for barer, klubber og festkollektiver og arbejder for mere plads til og muligheder for det kulturbårne natteliv i København.
www.k-f-p.dk

Viden

ANDRE ORGANISATIONER OG INITIATIVER, DER ARBEJDER MED DE EMNER, VI BERØRER I RAPPORTEN:

LGBT+ DK - www.lgbt.dk/ordbog

Inclusify - www.inclusify.dk

Another Life - www.anotherlifecommunity.com

Sexism Free Night - www.sexismfreenight.eu

SEXUS - www.projektsexus.dk

Hjælp

HER KAN DU FÅ HJÆLP, HVIS DU HAR VÆRET UDSAT FOR DISKRIMINATION ELLER GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD:

Lev og Lad Leve: En bevægelse imod hadforbrydelser - www.levogladleve.com

Det bløde rum: Gratis støttegruppe - www.detbloederum.com

Daggry KBH: Økonomisk støtte til terapi - www.daggrykbh.org

Checkpoint: Test og rådgivning - www.aidsfondet.dk/checkpoint

Sexlinien: Rådgivning for unge (telefon, chat og brevkasse) - www.sexlinien.dk/7020-2266

Offerrådgivningen: telefon 116 006 - www.offerraadgivning.dk

U-turn: Ungebehandling for rusmiddelbrug - www.uturn.kk.dk

Diskriminationslinjen (Institut for Menneskerettigheder): **telefon 32 69 86 66**

Kildeliste

- 1 Graugaard, C. et al (2019) Sex i Danmark: Nøgletal fra Projekt Sexus 2017-2018, Statens Serum Institut
- 2 Sexism Free Night Report 2022, <https://sexismfreenight.eu/>
- 3 <https://lgbt.dk/ordbog/diskrimination/>, <https://menneskeret.dk/viden/laeringsportalen/faq/diskrimination>
- 4 <https://menneskeret.dk/viden/laeringsportalen/faq/racisme>
- 5 <https://lgbt.dk/ordbog/mikroaggression/>, <https://www.inclusify.dk/hvad-er-mikroaggressioner/>
- 6 Sexism Free Night Report 2022, <https://sexismfreenight.eu/>
- 7 <https://giftlinjen.dk/paatvungen-forgiftning>, <https://tv2.dk/stigende-antal-udsattes-for-drugging-i-nattelivet>
- 8 <https://lgbt.dk/ordbog/lgbt/>
- 9 <https://lgbt.dk/ordbog/safe-space/>
- 10 <https://dkr.dk/materialer/vold-og-voldtaegt/seksuelle-kraenkelse>
- 11 Sexism Free Night Report 2022, <https://sexismfreenight.eu/>
- 12 Halkier, Bente (2009) Fokusgrupper, Samfundslitteratur
- 13 Kvale, S & Brinkmann, S (2009) Interview - Introduktion til et håndværk, Hans Reitzel

